

εταιρία της RAVAGO CHEMICALS και κατ' επέκταση της RAVAGO S.A, με την οποία θα ενοποιείται πλήρως στις οικονομικές καταστάσεις.

4. Τα ονόματα των μετόχων, ο αριθμός μετοχών του καθενός, καθώς και το αντίστοιχο ονομαστικό κεφάλαιο που τους αναλογεί, πριν και κατά την ολοκλήρωση της συναλλαγής, παρουσιάζονται στον Πίνακα 1.

Πίνακας 1: Μέτοχοι της ΔΡ. Δ. Α. ΔΕΛΗΣ Α.Ε.

Όνομα / επωνυμία Μετόχων	Πριν την ολοκλήρωση της συναλλαγής		Μετά την ολοκλήρωση της συναλλαγής	
	Αριθ. Μετοχών	Όνομ. Κεφάλαιο	Αριθ. Μετοχών	Όνομ. Κεφάλαιο
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Σύνολο	[...]	[...]	[...]	[...]

Πηγή: Ρήτρα 2 της Σύμβασης Αγοράς Μετοχών.

5. Η ολοκλήρωση της συναλλαγής τελεί υπό ορισμένες αιρέσεις², μεταξύ των οποίων ότι, [...]³. [...]⁴. [...]⁵.

6. Το τίμημα εξαγοράς του 100% των μετοχών έκδοσης της ΔΕΛΗΣ ορίζεται σε [...]⁶ (€ [...]) [...]⁷. [...]^{8,9}.

7. Περαιτέρω, η ολοκλήρωση της συναλλαγής τελεί και υπό την αίρεση ότι, μετά την υπογραφή της Σύμβασης, η συναλλαγή θα εγκριθεί από την ΕΑ δυνάμει της παρούσας γνωστοποίησης και τηρουμένης της υποχρέωσης αναστολής πραγματοποίησης της συναλλαγής μέχρι την έγκρισή της από την ΕΑ^{10,11}.

² Βλ. ρήτρα 6 της Σύμβασης.

³ Βλ. εισαγωγικές διατάξεις παρ. 3-4 και ρήτρα 6.1, χί της Σύμβασης.

⁴ Κατά τα οριζόμενα στη ρήτρα 1.1, gg της Σύμβασης. Το κείμενο της Σύμβασης προσκομίστηκε στο πρωτότυπο στην αγγλική γλώσσα και μεταφρασμένο στην ελληνική. Οι αναφορές σε αυτό στην παρούσα εισήγηση γίνονται στο πρωτότυπο κείμενο.

⁵ Βλ. εισαγωγικές διατάξεις παρ. 5 και ρήτρα 1.1 ε της Σύμβασης.

⁶ Σύμφωνα με τη ρήτρα 2.2 της Σύμβασης.

⁷ Τα μέρη έχουν συμφωνήσει ότι [...]

⁸ Κατά δήλωση της γνωστοποιούσας. Σύμφωνα με τη Σύμβαση (ρήτρα 6.1, χίν) και το Παράρτημα 4.ΙΙ αυτής [...]

⁹ Βλ. την υπ' αριθμ. πρωτ. 1303/15.2.2019 επιστολή της RAVAGO CHEMICALS με την οποία προσκομίστηκαν συμπληρωματικά στοιχεία στη ΓΔΑ.

¹⁰ Βλ ρήτρα 6, iii της Σύμβασης. Η ολοκλήρωση της συναλλαγής λαμβάνει χώρα εντός επτά ημερών από την ολοκλήρωση της διαδικασίας εγκρίσεων (Ημερομηνία Ολοκλήρωσης της Συναλλαγής) και, σε κάθε περίπτωση, δεν μπορεί να υπερβεί την 28η Φεβρουαρίου 2019 (Ημερομηνία Καταγγελίας) με δυνατότητα παράτασης της Ημερομηνίας Καταγγελίας κατά 60 εργάσιμες ημέρες δυνάμει αμοιβαίας συμφωνίας των μερών (ρήτρα 7.1 της Σύμβασης). Αν η ολοκλήρωση της συναλλαγής δεν έχει επιτευχθεί έως την Ημερομηνία Καταγγελίας αποκλειστικά λόγω μη έκδοσης απόφασης της ΕΑ που να εγκρίνει τη συναλλαγή (και όχι λόγω έκδοσης απορριπτικής απόφασης), η Ημερομηνία Καταγγελίας παρατείνεται με αμοιβαία έγγραφη συμφωνία των μερών (ρήτρα 7.4 b της Σύμβασης).

¹¹ Επίσης, τα μέρη συμφωνούν ότι [...].

8. Περαιτέρω, η Σύμβαση περιλαμβάνει ρήτρα περί μη ανταγωνισμού και μη προσέλευσης πελατείας¹². Συγκεκριμένα, η ρήτρα περί μη ανταγωνισμού ισχύει για [...] για τους Πωλητές που δεν θα συνεχίσουν πια να είναι μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΔΕΛΗΣ ή να απασχολούνται στην εταιρία¹³. Η ρήτρα περί μη ανταγωνισμού συνίσταται στην υποχρέωση των Πωλητών (i) να μη συμμετέχουν σε οποιαδήποτε επιχείρηση που ανταγωνίζεται τη ΔΕΛΗΣ ή (ii) να μην αποκτήσουν, χρηματοδοτήσουν, στηρίξουν οποιαδήποτε εταιρία ή νομική οντότητα που ασκεί με άμεσο ή έμμεσο τρόπο ανταγωνιστική δραστηριότητα προς τη ΔΕΛΗΣ ή που ελέγχεται με άμεσο ή έμμεσο τρόπο από άτομο που ασκεί ανταγωνιστική δραστηριότητα προς τη ΔΕΛΗΣ¹⁴.

9. Επιπλέον, σύμφωνα με τη ρήτρα 9.1 c¹⁵ της Σύμβασης, οι Πωλητές που δεν είναι πια μέλη του Δ.Σ. της ΔΕΛΗΣ ή δεν απασχολούνται πια στην εταιρία, δεν επιτρέπεται να προσελκύουν ή να επικοινωνούν με οποιονδήποτε εργαζόμενο, εταίρο ή στέλεχος της ΔΕΛΗΣ με σκοπό να τον προσλάβουν, και να προσελκύουν ή να επικοινωνούν με προμηθευτή ή πελάτη της ΔΕΛΗΣ [...]^{16,17}.

¹² Βλ. ρήτρα 9 της Σύμβασης.

¹³ Για όσους Πωλητές συνεχίσουν να είναι μέλη του Δ.Σ. της ΔΕΛΗΣ ή να απασχολούνται στην εταιρία, η ρήτρα περί μη ανταγωνισμού ισχύει [...] έπειτα από την ημερομηνία κατά την οποία χάνουν την ιδιότητα του μέλους Δ.Σ. ή σταματούν να απασχολούνται στην εταιρία.

¹⁴ Δηλ. το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής της ρήτρας μη ανταγωνισμού περιορίζεται στην περιοχή στην οποία η ΔΕΛΗΣ προσέφερε τα σχετικά προϊόντα ή υπηρεσίες πριν από την υπό κρίση συγκέντρωση. Βλ. σχετικά παρ. 22 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με τους περιορισμούς που συνδέονται άμεσα με τις συγκεντρώσεις και είναι απαραίτητοι για την πραγματοποίησή τους, 2005/С 56/03, 5.3.2005.

¹⁵ Αναφορικά με τη ρήτρα 9.1 c της Σύμβασης σημειώνεται ότι, κατόπιν αιτήματος της ΓΔΑ, η γνωστοποιούσα με την υπ' αριθμ. πρωτ. 1995/15.3.2019 απάντησή της απέστειλε διευκρινιστική δήλωση σύμφωνα με την οποία όλη η ρήτρα αφορά στην εταιρία ΔΕΛΗΣ, η δε αναφερόμενη λέξη "group" της ρήτρας συμπίπτει με τη λέξη "Company" η οποία είναι η εταιρία ΔΕΛΗΣ.

¹⁶ Η ίδια υποχρέωση ισχύει για τους Πωλητές για την περίοδο που είναι μέλη του Δ.Σ. της ΔΕΛΗΣ ή απασχολούνται στην εταιρία [...] αφού σταματήσουν να είναι μέλη του Δ.Σ. της ΔΕΛΗΣ ή να απασχολούνται στην εταιρία.

¹⁷ Σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 8 του ν. 3959/2011 «Οι αποφάσεις που εκδίδονται σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 6 καλύπτουν και τους περιορισμούς που συνδέονται άμεσα με την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης και είναι απαραίτητοι γι' αυτή». Ως εκ τούτου, οι τυχόν περιορισμοί που συνδέονται άμεσα με την εκάστοτε συγκέντρωση και είναι απαραίτητοι για την πραγματοποίησή της (δευτερεύοντες / παρεπόμενοι περιορισμοί) καλύπτονται αυτομάτως από την εγκριτική της συγκέντρωσης απόφαση. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού δεν υποχρεούται να αξιολογεί τους εν λόγω περιορισμούς κατά περίπτωση συνιστά ωστόσο καθήκον των συμμετεχουσών επιχειρήσεων να αξιολογούν μόνες τους κατά πόσον και σε ποιο βαθμό οι συμφωνίες τους μπορούν να θεωρηθούν ως παρεπόμενες μιας πράξης συγκέντρωσης. Οι περιορισμοί που δεν μπορούν να θεωρηθούν ως άμεσα συνδεδεμένοι και απαραίτητοι για την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 1 και 2 του ν. 3959/2011 και 101 και 102 ΣΛΕΕ. Βλ. σχετικά σκέψη 21 του Κανονισμού του Συμβουλίου 139/2004 της 20.01.2004, για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων

10. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τη γνωστοποίηση η πραγματοποίηση της υπό κρίση συγκέντρωσης δικαιολογείται καθώς θα οδηγήσει σε «...συνέργειες ευεργετικές για την ελληνική βιομηχανία...», οι οποίες υλοποιούνται α) με την επέκταση της πελατειακής βάσης του ομίλου RAVAGO στην Ελλάδα και β) την πρόσβαση των πελατών της ΔΕΛΗΣ σε ευρεία γκάμα προϊόντων που εμπορεύεται ο όμιλος RAVAGO σε παγκόσμιο επίπεδο, βάσει των προδιαγραφών αποθήκευσης, προμήθειας και τεχνικής υποστήριξης στους πελάτες που προσφέρει ο Όμιλος.

II. ΟΙ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΣΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

II.1 RAVAGO CHEMICALS S.A. και RAVAGO S.A.

11. Η εξαγοράζουσα εταιρία RAVAGO CHEMICALS S.A, όπως και η μητρική της RAVAGO S.A. έχουν έδρα στο Λουξεμβούργο και δραστηριοποιούνται μεταξύ άλλων και στον τομέα της διανομής χημικών και πλαστικών προϊόντων.

12. Η RAVAGO CHEMICALS δραστηριοποιείται στη διανομή ειδικών πρόσθετων και χημικών υλικών¹⁸. Συγκεκριμένα, η RAVAGO CHEMICALS εξειδικεύεται στη διανομή των εξής ομάδων χημικών πρώτων υλών: χημικά για επίχρωση και κατασκευή, χημικά προϊόντα υψηλής απόδοσης, πολυίσοβουτυλένιο και πολυμερή, και χημικά που σχετίζονται με βιολογικές επιστήμες (τρόφιμα, φάρμακα, ζωτροφές).¹⁹

13. Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα εταιρία, ο όμιλος RAVAGO (εφεξής και RAVAGO) παγκοσμίως παρέχει υπηρεσίες (α) μεταπώλησης πλαστικών, φυσικών και συνθετικών ελαστικών και χημικών, (β) διανομής χημικών προϊόντων, βιομηχανικών πλαστικών, ελαστικών και κατά παραγγελία συνθέσεων (custom compound), (γ) ανακύκλωσης και σύνθεσης που περιλαμβάνουν συνθέσεις πολυμερών, ανακύκλωση, υπηρεσίες επεξεργασίας υλικών για λογαριασμό άλλων (tolling) και μικροκονιοποίηση (micronization), (δ) τελικές συνθέσεις, συμπεριλαμβανομένης της διανομής και παραγωγής ειδικών δομικών προϊόντων και συστημάτων, (ε) υπηρεσίες μεταφοράς και (στ) υπηρεσίες εμπορίας όλων των προϊόντων

μεταξύ επιχειρήσεων («Κοινοτικός κανονισμός συγκεντρώσεων»), ΕΕ L 024 της 29/01/2004, σελ. 0001 – 0022, καθώς και Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τους περιορισμούς που συνδέονται άμεσα με τις συγκεντρώσεις και είναι απαραίτητοι για την πραγματοποίησή τους, ο.π., υποσημ. 7, παρ. 2 επ.

¹⁸ Επίσης σύμφωνα με το προσκομισθέν καταστατικό της, η RAVAGO CHEMICALS διενεργεί εμπορικές, βιομηχανικές ή οικονομικές εργασίες, εργασίες μεταφοράς ακίνητης ή κινητής περιουσίας, εργασίες που σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με την απόκτηση συμμετοχών υπό οποιαδήποτε μορφή σε κεφαλαιουχικές ή προσωπικές εταιρίες και την διοίκηση, διαχείριση, έλεγχο και ανάπτυξη αυτών των συμμετοχών. Επιπροσθέτως, δύναται να χρησιμοποιεί τα κεφάλαιά της ιδίως προς το σκοπό α) της δημιουργίας, διαχείρισης, αξιοποίησης και ρευστοποίησης χαρτοφυλακίου ασφαλειών και ευρεσιτεχνιών, β) της σύστασης, ανάπτυξης, ελέγχου επιχειρήσεων και γ) της απόκτησης και διαχείρισης ασφαλειών και ευρεσιτεχνιών.

¹⁹ Βλ. την υπ' αριθμ. πρωτ. 1303/15.2.2019 επιστολή της RAVAGO CHEMICALS με την οποία προσκομίστηκαν συμπληρωματικά στοιχεία στη ΓΔΑ.

του Ομίλου. Ο Όμιλος εμπορεύεται ετησίως άνω των 4 εκατ. τόνων πολυμερών, μέσω των 230 γραφείων που διατηρεί σε 55 χώρες. Επιπλέον, διατηρεί 31 μονάδες παραγωγής, εκ των οποίων οι 18 είναι μονάδες ανακύκλωσης και σύνθεσης στην Ευρώπη, την Τουρκία και τη Βόρειο Αμερική. Στον Όμιλο απασχολούνται περί τους 5.500 υπαλλήλους σε ολόκληρο τον κόσμο.

14. Στην Ελλάδα, ο Όμιλος RAVAGO επικεντρώνεται στη διανομή επώνυμων προϊόντων πρώτων υλών, ελαστικών και πλαστικών, και προϊόντων πρώτης διαλογής τρίτων προμηθευτών αλλά και προϊόντων του Ομίλου που προέρχονται από ανακύκλωση ή σύνθεση. Ο Όμιλος έχει και δραστηριότητα στον τομέα της παραγωγής πλαστικών, και συγκεκριμένα παράγει διογκώσιμη πολυστερίνη («Expandable Polystyrene-EPS»), η οποία αποτελεί πρώτη ύλη για πολλά τελικά προϊόντα συσκευασίας και μονωτικά υλικά (τα οποία δεν παράγει η RAVAGO στην Ελλάδα) τα οποία περιέχουν EPS που έχει τελικά διογκωθεί. Επιπλέον, η RAVAGO στην Ελλάδα παράγει και μονωτικά προϊόντα κτιρίων από εξηλασμένο αφρό πολυστερίνης («Extruded Polystyrene Foam-XPS») τα οποία αποτελούν τελικά προϊόντα. Οι πελάτες του Ομίλου στην Ελλάδα δραστηριοποιούνται, μεταξύ άλλων, στην αυτοκινητοβιομηχανία, στη βιομηχανία ηλεκτρικών συσκευών, συρμάτων και καλωδίων, και στη βιομηχανία συσκευασίας.

15. Απώτεροι ελέγχοντες μέτοχοι της RAVAGO S.A. είναι [...].

II.2 ΔΡ. Δ. Α. ΔΕΛΗΣ Α.Ε.

16. Η επιχείρηση «ΔΡ. Δ. Α. ΔΕΛΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΩΝ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΧΡΩΜΑΤΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ» ιδρύθηκε το 1945 στην Αθήνα, όπου και εδρεύει. Η ΔΕΛΗΣ δραστηριοποιείται στον κλάδο της εμπορίας χημικών, συμπεριλαμβανομένων πρόσθετων ζωοτροφών, και πλαστικών προϊόντων. Συγκεκριμένα, ως προς τα χημικά, η ΔΕΛΗΣ εμπορεύεται προϊόντα που χρησιμοποιούνται στους περισσότερους κλάδους της Ελληνικής χημικής βιομηχανίας. Ως προς τα πρόσθετα ζωοτροφών, η επιχείρηση εμπορεύεται αμινοξέα, βιταμίνες, ένζυμα, οργανικά οξέα, προμείγματα, προβιοτικά κ.τ.λ. Ως προς τα πλαστικά προϊόντα, η ΔΕΛΗΣ εμπορεύεται ακρυλικά προϊόντα, όπως Plexiglas, πολυκαρβονικά, PET και PVC φύλλα και σύνθετα πάνελ αλουμινίου. Τέλος, η εταιρία εμπορεύεται και διογκώσιμη πολυστερίνη (EPS).

II.3 Κύκλοι Εργασιών των Συμμετεχουσών Επιχειρήσεων

17. Η συγκέντρωση γνωστοποιήθηκε στην ΕΑ στις αρχές του 2019, οπότε τα οικονομικά στοιχεία του έτους 2018 δεν ήταν οριστικά. Ο κύκλος εργασιών καθεμιάς από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις στην υπό κρίση πράξη, κατά τα δύο τελευταία οικονομικά έτη (χρήση 1.1.2017-31.12.2018), όπως προκύπτει από τις οικονομικές καταστάσεις τους και κατά δήλωση της γνωστοποιούσας, στην παγκόσμια και Ελληνική αγορά, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 10 ν. 3959/2011, όπως ισχύει, είχε ως εξής:

Πίνακας 2: Κύκλοι εργασιών 2017-2018 (σε ευρώ)

Εταιρείες	Παγκόσμια Αγορά	Κοινοτική Αγορά	Ελληνική Αγορά
2017			
Όμιλος RAVAGO + Όμιλος PLASTICHE	9.853.400.000	2.629.399.000	58.000.000
Όμιλος RAVAGO	8.743.250.000	2.476.100.000	58.000.000
Όμιλος PLASTICHE ²⁰	1.110.150.000	153.299.000	0
ΔΡ. Δ.Α. ΔΕΛΗΣ	17.326.975	17.326.975	17.114.539
ΣΥΝΟΛΟ	9.870.726.975	2.646.725.975	75.114.539
2018			
Όμιλος RAVAGO + Όμιλος PLASTICHE	9.957.683.000	2.995.990.070	129.720.204
Όμιλος RAVAGO	8.952.107.000	2.854.864.070	129.720.204
Όμιλος PLASTICHE	1.005.576.000	141.126.000	0
ΔΡ. Δ. Α. ΔΕΛΗΣ	20.158.121,77	20.158.121,77	19.885.750 ²¹
ΣΥΝΟΛΟ	9.977.841.122	9.977.841.122	9.977.568.750

III. Η ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΑ ΠΡΑΞΗ - ΕΝΝΟΙΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

III.1 Χαρακτηρισμός της υπό κρίση Πράξης

18. Συγκέντρωση επιχειρήσεων πραγματοποιείται όταν επέρχεται μόνιμη μεταβολή ως προς τα πρόσωπα (φυσικά ή νομικά) που ασκούν έλεγχο επί της αποκτώμενης εταιρίας²². Στην προκειμένη περίπτωση, όπως εκτέθηκε και ανωτέρω, η RAVAGO CHEMICALS θα αποκτήσει το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου της εξαγοραζόμενης εταιρίας. Επομένως, η υπό κρίση εξαγορά οδηγεί σε απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου εκ μέρους της RAVAGO CHEMICALS, και κατ' επέκταση της RAVAGO επί της ΔΕΛΗΣ και ως εκ τούτου συνιστά συγκέντρωση επιχειρήσεων κατά την έννοια του άρθρου 5 παρ. 2 περίπτωση (β) του ν. 3959/2011.

III.2 Αρμοδιότητα ΕΑ

19. Η υπό κρίση συγκέντρωση υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση, καθώς εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 6 παρ. 1 ν. 3959/2011²³ και έχει εθνική διάσταση με βάση τους γνωστοποιηθέντες, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 10 ν. 3959/2011 όπως ισχύει, κύκλους εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων κατά το έτος 2018 στην ελληνική και την παγκόσμια αγορά, οι οποίοι παρατίθενται συνοπτικά στον ανωτέρω Πίνακα 2. Η υπό κρίση συγκέντρωση δεν έχει κοινοτική διάσταση, καθώς οι παγκόσμιοι κύκλοι εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων δεν υπερβαίνουν τα κατώτατα όρια των άρθρων 1 παρ. 2 και 3 του Κανονισμού (ΕΚ) 139/2004²⁴. Ενόψει

²⁰ Απώτεροι ελέγχοντες μέτοχοι τόσο της RAVAGO S.A. όσο και της PLASTICHE S.A. είναι ο [...] Συμφώνως προς το άρθρο 10, παρ. 4 του ν. 3959/2011, λαμβάνεται υπόψη το άθροισμα των κύκλων εργασιών των δύο ομίλων για τον υπολογισμό του κύκλου εργασιών της συμμετέχουσας επιχείρησης.

²¹ Σύμφωνα με την γνωστοποιούσα (βλέπε την υπ' αριθμ. πρωτ. 1303/15.2.2019 επιστολή της στη ΓΔΑ) ο συνολικός κύκλος εργασιών της ΔΕΛΗΣ ανερχόταν σε «[...] EUR σύμφωνα με το ισοζύγιό της, εκ των οποίων το [...] πραγματοποιήθηκε στην Ελλάδα».

²² Κατά το άρθρο 5 παρ. 2 περίπτωση (β) του ν. 3959/2011, τούτο συντρέχει στην περίπτωση κατά την οποία ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη τουλάχιστον μία επιχείρηση, ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων, με την αγορά τίτλων ή στοιχείων του ενεργητικού, με σύμβαση ή με άλλο τρόπο. Σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 3 του ίδιου νόμου, ο έλεγχος απορρέει από δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα, τα οποία παρέχουν τη δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη δραστηριότητα μιας επιχείρησης, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών.

²³ Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 6, παρ. 1 του ν. 3959/2011: «Κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε τριάντα ημέρες από τη σύναψη συμφωνίας ή τη δημοσίευση προσφοράς ή ανταλλαγής ή την ανάληψη υποχρέωσης για την απόκτηση συμμετοχής, που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχείρησης, όταν ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση κατά το άρθρο 10 ανέρχεται, στην παγκόσμια αγορά τουλάχιστον σε εκατόν πενήντα εκατομμύρια (150.000.000) ευρώ και δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, η καθεμία χωριστά, συνολικό κύκλο εργασιών άνω των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ στην ελληνική αγορά».

²⁴ Βλ. άρθρο 1 παρ. 2 και 3 του Κανονισμού του Συμβουλίου 139/2004 της 20.01.2004, για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων («Κοινοτικός κανονισμός συγκεντρώσεων»), ΕΕ L 024 της 29/01/2004, σελ. 1 - 22, σύμφωνα με το οποίο: «[...] 2. Μία συγκέντρωση έχει κοινοτική διάσταση όταν: α) ο συνολικός κύκλος εργασιών που πραγματοποιούν παγκοσμίως όλες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις υπερβαίνει τα 5 δισεκατομμύρια ευρώ και β) δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, κάθε μία χωριστά, εντός της Κοινότητας, συνολικό κύκλο εργασιών άνω των 250 εκατομμυρίων ευρώ, εκτός εάν κάθε μία από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιεί άνω των δύο τρίτων του συνολικού κοινοτικού κύκλου εργασιών της σε ένα και το αυτό κράτος μέλος. 3. Μία συγκέντρωση που δεν υπερβαίνει τα κατώτατα όρια που προβλέπονται στην παράγραφο 2 έχει κοινοτική διάσταση, εφόσον: α) ο συνολικός κύκλος εργασιών που πραγματοποιούν παγκοσμίως όλες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις υπερβαίνει τα 2,5 δισεκατομμύρια ευρώ».

των ανωτέρω, η παρούσα γνωστοποίηση υποβάλλεται αρμοδίως ενώπιον της ΕΑ²⁵.

III.3 Έλεγχος παραδεκτού, εμπροθέσμου και προσήκοντος της γνωστοποίησης

20. Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 6 παρ. 1 του ν. 3959/2011, το έντυπο γνωστοποίησης υπεβλήθη στην ΕΑ στις 25.1.2019 (αριθ. πρωτ. 624), ήτοι εντός 30 ημερών από την υπογραφή στις 28.12.2018 της ανωτέρω αναφερόμενης Σύμβασης. Με την ως άνω γνωστοποίηση συνυποβλήθηκε το προβλεπόμενο - με ποινή απαραδέκτου²⁶ - στο άρθρο 45 παρ. 1 του ν. 3959/2011 παράβολο²⁷. Ως εκ τούτου, η εν λόγω γνωστοποίηση θεωρείται εμπρόθεσμη και παραδεκτή.

21. Κατά την εξέταση του φακέλου η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού (εφεξής ΓΔΑ) έκρινε ότι το έντυπο γνωστοποίησης δεν είχε συμπληρωθεί πλήρως και για το λόγο αυτό ζήτησε πρόσθετες πληροφορίες²⁸ από τη γνωστοποιούσα²⁹. Η RAVAGO CHEMICALS προσκόμισε³⁰ τα στοιχεία που της ζητήθηκαν προς συμπλήρωση του φακέλου, οπότε και η γνωστοποίηση κατέστη πλήρης και προσήκουσα στις 22.2.2019. Ως εκ τούτου η προθεσμία

μύρια ευρώ· β) ο συνολικός κύκλος εργασιών που πραγματοποιούν όλες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις σε κάθε ένα από τρία τουλάχιστον κράτη μέλη, υπερβαίνει τα 100 εκατομμύρια ευρώ· γ) σε κάθε ένα από τα τρία τουλάχιστον κράτη μέλη που λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς του στοιχείου β), δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν κάθε μία χωριστά συνολικό κύκλο εργασιών άνω των 25 εκατομμυρίων ευρώ και δ) δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, κάθε μία χωριστά, εντός της Κοινότητας συνολικό κύκλο εργασιών άνω των 100 εκατομμυρίων ευρώ, εκτός εάν κάθε μία από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιεί άνω των δύο τρίτων του συνολικού κοινοτικού κύκλου εργασιών της σε ένα και το αυτό κράτος μέλος».

²⁵ Στην υπό κρίση συγκέντρωση πληρούται το κριτήριο περί του συνολικού κύκλου εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων στην παγκόσμια αγορά, διότι το σχετικό ποσό, ανερχόμενο κατά τη χρήση του έτους 2018 σε 9.977.841.122 ευρώ, υπερβαίνει το προβλεπόμενο κατώφλι των εκατό πενήντα εκατομμυρίων (150.000.000€) ευρώ. Επίσης, πληρούται το σωρευτικά προβλεπόμενο κριτήριο υπαγωγής, αναφορικά με τον κύκλο εργασιών που πραγματοποιείται στην εθνική αγορά, από δύο, τουλάχιστον, συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις, χωριστά για κάθε μία εξ αυτών καθώς τόσο οι εταιρίες RAVAGO S.A. και ΔΕΛΗΣ έχουν κύκλους εργασιών στην ελληνική αγορά άνω των 15 εκ. ευρώ έκαστη. Περαιτέρω, η υπό κρίση συγκέντρωση δεν έχει κοινοτική διάσταση, καθώς τα μέρη δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 1 του Κανονισμού ΕΚ 139/2004.

²⁶ Βλ. σχετικά άρθρο 45 παρ. 1 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, σύμφωνα με το οποίο: «Οι γνωστοποιήσεις του άρθρου 6 και οι αιτήσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 9 συνοδεύονται, με ποινή το απαραδέκτο αυτών, από γραμμάτιο καταβολής παραβόλου. Το ποσό του παραβόλου ορίζεται στο ποσό των χιλίων εκατό (1.100) ευρώ για την γνωστοποίηση του άρθρου 6 και για τις αιτήσεις των παραγράφων 9 και 3 των άρθρων 8 και 9, αντιστοίχως».

²⁷ Βλ. σχετικά υποσημείωση 2.

²⁸ Με τις υπ' αριθμ. πρωτ. οικ. 948/5.2.2019 και 1365/18.2.2019 επιστολές.

²⁹ Κατά τα προβλεπόμενα στο εδ. β' της παραγράφου 11 του άρθρου 8 του ν. 3959/2011, προκειμένου να συμπληρωθεί προσηκόντως ο φάκελος της γνωστοποίησης

³⁰ Με τις υπ' αριθμ. πρωτ. 1303 και 1304/15.2.2019 και 1476 και 1477/22.2.2019 επιστολές της

έκδοσης απόφασης της ΕΑ επί της γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης, σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 3 του ν. 3959/2011, παρέρχεται την 23.3.2019.

22. Σημειώνεται ότι η ΓΔΑ απέστειλε επιπλέον, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 38 του ν. 3959/2011, σειρά επιστολών προς τον [...] ³¹, τον [...] ³², [...] ³³ καθώς και σε ανταγωνίστριες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους υπό εξέταση κλάδους³⁴, οι απαντήσεις των οποίων ελήφθησαν υπόψη στην παρούσα εισήγηση.

IV. ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

23. Στην ελληνική αγορά, ο όμιλος RAVAGO δραστηριοποιείται α) στη διανομή επώνυμων προϊόντων πρώτων υλών, ελαστικών και πλαστικών, β) στη διανομή προϊόντων πρώτης διαλογής τρίτων προμηθευτών αλλά και προϊόντων του Ομίλου που προέρχονται από ανακύκλωση ή σύνθεση, γ) στη παραγωγή και χονδρική πώληση διογκώσιμης πολυστερίνης («Expandable Polystyrene-EPS») μέσω της θυγατρικής της Monotez A.E., δ) στην παραγωγή μονωτικών προϊόντων κτιρίων από εξηλασμένο αφρό πολυστερίνης (XPS)³⁵ καθώς και δ) σε κλάδους που δεν σχετίζονται με τα χημικά /πλαστικά προϊόντα όπως: ο κατασκευαστικός και κτηματομεσιτικός κλάδος και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

24. Η εταιρία ΔΕΛΗΣ δραστηριοποιείται α) στη εμπορία χημικών, συμπεριλαμβανομένων πρόσθετων ζωοτροφών όπως αμινοξέα, βιταμίνες, προμίγματα κ.τ.λ., β) στη εμπορία πλαστικών προϊόντων περιλαμβανομένων των ακρυλικών προϊόντων, όπως Plexiglas, πολυκαρβονικά,

³¹ Βλ. την υπ' αριθμ. πρωτ. 1271/14.2.2019 επιστολή της ΓΔΑ προς τον [...] προσκόμισε την υπ' αριθμ. πρωτ. 1492/22.2.2019 απαντητική επιστολή [...].

³² Βλ. την υπ' αριθμ. πρωτ. 1371/18.2.2019 επιστολή της ΓΔΑ προς τον [...] προσκόμισε την υπ' αριθμ. πρωτ. 1464/21.2.2019 απαντητική επιστολή [...].

³³ Βλ. την υπ' αριθμ. πρωτ. 1903/19.3.2019 επιστολή της ΓΔΑ προς τον [...] προσκόμισε την υπ' αριθμ. πρωτ. 2054/19.3.2019 απαντητική επιστολή [...].

³⁴ Βλ. τις υπ' αριθμ. πρωτ. 1642/1.3.2019, 1643/1.3.2019, 1644/1.3.2019, 1645/1.3.2019, 1646/1.3.2019, 1647/1.3.2019, 1648/1.3.2019, 1649/1.3.2019, 1650/1.3.2019, 1651/1.3.2019, 1652/1.3.2019, 1653/1.3.2019, 1838/8.3.2019, 1655/1.3.2019 και 1657/1.3.2019 επιστολές της ΓΔΑ προς τις ανταγωνίστριες εταιρίες αντίστοιχα, [...], οι οποίες προσκόμισαν (πλην της δεύτερης η οποία δεν απάντησε) τις υπ' αριθμ. πρωτ. [2010/18.3.2019, 1840/8.3.2019, 1982/15.3.2019, 2116/20.3.2019, 1919/13.3.2019, 1835/8.3.2019 και 1911/13.3.2019, 1876/13.3.2019, 1934/14.3.2019, 1949/14-3-2019, 2053/19.3.2019, 1974/15.3.2019, 1887/13.3.2019, 1885/13.3.2019 και 1789/7.3.2019] απαντητικές επιστολές, αντίστοιχα.

³⁵ Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα η RAVAGO στην Ελλάδα παράγει και μονωτικά προϊόντα κτιρίων από εξηλασμένο αφρό πολυστερίνης («Extruded Polystyrene Foam-XPS») τα οποία αποτελούν τελικά προϊόντα. Σημειώνεται ότι η παραγωγή μονωτικών προϊόντων κτιρίων από εξηλασμένο αφρό πολυστερίνης (XPS), δεν χρησιμοποιεί σαν πρώτη ύλη το EPS και ανήκει στην ευρύτερη αγορά παραγωγής μονωτικών προϊόντων για οικοδομική χρήση (βλ. Υπόθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής M.3943 – SAINT-GOBAIN/BPB, παρ. 23-30). Δεδομένου ότι, σύμφωνα με τη γνωστοποίηση, η ΔΕΛΗΣ δεν δραστηριοποιείται στην αγορά XPS και εν γένει στην αγορά θερμομονωτικών προϊόντων, υπό την έννοια ότι ούτε παράγει, ούτε διανέμει τέτοια προϊόντα, η εν λόγω αγορά δεν εξετάζεται περαιτέρω στην εισήγηση.

PET και PVC φύλλα και σύνθετα πάνελ αλουμινίου και γ) στην εμπορία πρώτης ύλης διογκώσιμης πολυστερίνης EPS («Expandable Polystyrene-EPS»). Διευκρινίζεται ότι στην συγκεκριμένη αγορά EPS, τα συμμετέχοντα μέρη δραστηριοποιούνται στην παραγωγή και διανομή της πρώτης ύλης διογκώσιμης πολυστερίνης EPS («Expandable Polystyrene-EPS») σε μορφή κόκκων. Κατόπιν επεξεργασίας της πρώτης ύλης παράγεται η διογκωμένη πολυστερίνη EPS («Expanded Polystyrene-EPS») η οποία αποτελεί αγορά επόμενου σταδίου.³⁶

25. Συνεπώς, στην υπό κρίση συγκέντρωση οι δραστηριότητες των συμμετεχόντων μερών επικαλύπτονται στην Ελλάδα α) στις ευρύτερες αγορές διανομής/εμπορίας χημικών προϊόντων και β) χονδρικής πώλησης και διανομής ημιέτοιμων πλαστικών φύλλων ενώ στον ΕΟΧ στην αγορά γ) εμπορίας/διανομής διογκώσιμης πολυστερίνης EPS. Λόγω της υπό κρίση πράξης παρέλκει περαιτέρω ανάλυση στις λοιπές αγορές όπου δραστηριοποιείται μόνο ο όμιλος RAVAGO.

IV.1 Σχετικές αγορές προϊόντων³⁷

26. Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, αλλά και σύμφωνα με παλαιότερη απόφαση³⁸ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (εφεξής Ε.Επ.), η αγορά της διανομής/εμπορίας χημικών προϊόντων (από τρίτα μέρη και όχι από τους παραγωγούς τους) είναι διακριτή από την αγορά διανομής/εμπορίας πλαστικών προϊόντων (από τρίτους).

IV.1.1 Σχετική αγορά διανομής/εμπορίας χημικών προϊόντων (Αγορά Α)

27. Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα επιχείρηση, η συγκέντρωση αφορά στη σχετική αγορά διανομής/εμπορίας χημικών προϊόντων (από τρίτα μέρη), η οποία περαιτέρω διακρίνεται στις ακόλουθες τρεις υπό-αγορές: 1. Χονδρική εμπορία χημικών προϊόντων («trading»). 2. Διανομή βασικών χημικών προϊόντων («commodities»). 3. Διανομή ειδικών χημικών προϊόντων («specialties»).

28. Η ως άνω διάκριση της αγοράς διανομής χημικών προϊόντων είναι σύμφωνη με προγενέστερες αποφάσεις της Ε.Επ.³⁹, καθώς η υπό-αγορά της χονδρικής εμπορίας

³⁶ Σχετικά με την επεξεργασία της πρώτης ύλης, δηλαδή των κόκκων πολυστερίνης («Expandable Polystyrene-EPS») βλ. αναλυτική περιγραφή διαθέσιμη στην ιστοσελίδα του Πανελληνίου Συνδέσμου Διογκωμένης Πολυστερίνης - EPS <https://www.epshellas.com/index.php/eps/production-eps>. Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, τα συμμετέχοντα μέρη δεν δραστηριοποιούνται σε αυτή την αγορά.

³⁷ Σύμφωνα με την σχετική Ανακοίνωση της Επιτροπής όσον αφορά τον ορισμό της σχετικής αγοράς για τους σκοπούς του κοινοτικού δικαίου ανταγωνισμού (97/C 372/03), η σχετική αγορά προϊόντος περιλαμβάνει όλα τα προϊόντα ή και τις υπηρεσίες που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν αμοιβαία λόγω των χαρακτηριστικών, των τιμών ή της χρήσης για την οποία προορίζονται.

³⁸ Βλ. απόφαση της Ε.Επ. Μ.2244/ 16.1.2001, ROYAL VOPAK / ELLIS & EVERARD, σκ. 10 και απόφαση της Ε.Επ Μ.4836 /17.9.2007, CVC/UNIVAR, σκ. 14.

³⁹ Βλ. αποφάσεις της Ε. Επ. Μ.6012 /25.11.2010, CD&R/CVC/UNIVAR, σκ. 13-16 και Μ.5814/ 16.7.2010 CVC/UNIVAR EUROPE/EUROCHEM, σκ. 12-24. Στις εν λόγω αποφάσεις της η Ε.Επ ως προς τη διανομή των χημικών προϊόντων αναφέρει ότι αυτή περιλαμβάνει «κατά κύριο λόγο την αγορά και μεταπώληση στερεών και υγρών χημικών προϊόντων σε βιομηχανικούς και εμπορικούς τελικούς χρήστες. Τα χημικά προϊόντα μπορούν να αποθηκευτούν στις

χημικών προϊόντων («trading») αφορά στην προμήθεια βασικών χημικών προϊόντων σε πελάτες που ζητούν μεγάλες ποσότητες ενός μόνο προϊόντος, η υπό-αγορά της διανομής βασικών χημικών προϊόντων («commodities») αφορά στην προμήθεια βασικών χημικών προϊόντων σε πελάτες που ζητούν μεγάλο εύρος διαφορετικών προϊόντων σε μικρές ποσότητες, με αποτέλεσμα οι διανομείς, οι οποίοι έχουν προηγουμένως αγοράσει τα προϊόντα σε μεγάλες ποσότητες από τους παραγωγούς τους ή άλλους εμπόρους, να παρέχουν συνήθως και άλλες πρόσθετες υπηρεσίες όπως αποθήκευση, μεταφορά ή ανάμιξη και τέλος, η υπό-αγορά της διανομής ειδικών χημικών προϊόντων («specialties») αφορά υψηλά κοστολογούμενα επώνυμα προϊόντα που διανέμονται σε μικρές ποσότητες σε επιλεγμένους πελάτες. Ωστόσο, όπως έχει κριθεί από αποφάσεις της Ε.Επ.⁴⁰, δεν υφίσταται σύγκλιση απόψεων στον κλάδο αναφορικά με το ποια χημικά προϊόντα λογίζονται ως βασικά («commodities») και ποια ως ειδικά («specialties»).

29. Σε προηγούμενες αποφάσεις⁴¹ της ΕΑ κατά την οριοθέτηση των σχετικών κλάδων προϊόντος στην αγορά των χημικών γίνεται διάκριση σε επιμέρους κατηγορίες προϊόντων, βάσει της συγκεκριμένης κάθε φοράς επιχειρηματικής δραστηριότητας των εξαγοραζόμενων εταιριών. Ωστόσο, όπως επισημαίνει και η γνωστοποιούσα, σε αυτές τις αποφάσεις η επιχειρηματική δραστηριότητα των συμμετεχόντων μερών στον κλάδο των χημικών περιελάμβανε την παραγωγή και την διανομή/εμπορία χημικών, όχι μόνο τη διανομή/εμπορία χημικών. Αντιθέτως, σύμφωνα με τη RAVAGO, στη παρούσα γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση, τα μέρη δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα μόνο στην διανομή από τρίτα μέρη (και όχι και στην παραγωγή) μίας μεγάλης γκάμας προϊόντων⁴².

εγκαταστάσεις του διανομέα ή, ιδίως όσον αφορά μεγαλύτερους όγκους χημικών προϊόντων, να αποστέλλονται απευθείας από τις εγκαταστάσεις του παραγωγού είτε μέσω διανομέα είτε μέσω εμπόρου ή από τον ίδιο τον παραγωγό». Επίσης, σημειώνει ότι οι διανομείς ανταγωνίζονται τους παραγωγούς σε περιορισμένο βαθμό. Εν προκειμένω, η γνωστοποιούσα θεωρεί ότι η αγορά Α περιλαμβάνει μόνο τη διανομή από τρίτα μέρη και όχι από τους παραγωγούς των προϊόντων. Σε κάθε περίπτωση, δεν απαιτείται η περαιτέρω διερεύνηση και θα μπορούσε να παραμείνει ανοικτό το θέμα του ακριβούς ορισμού της σχετικής αγοράς καθώς η υπό έλεγχο συγκέντρωση δεν εγείρει ζητήματα ως προς την ομαλή λειτουργία του ανταγωνισμού υπό οποιονδήποτε εύλογο ορισμό της εν λόγω αγοράς.

⁴⁰ Βλ. απόφαση της Ε.Επ. Μ.5814 16/7/2010 CVC/UNIVAR EUROPE/EUROCHEM, σκ. 19.

⁴¹ Βλ. π.χ., αποφάσεις ΕΑ υπ' αριθμ. 494/VI/2010, σκ. 31 και 323/V/2006, σελ.5-6 αναφορικά με τις σχετικές αγορές των διαλυτών και των ρητινών. Στην απόφαση ΕΑ υπ' αριθμ. 361/V/2007, η αγορά των χημικών διακρίθηκε περαιτέρω σε: α) λιπάσματα αγροχημικά, β) πρώτες ύλες για τη βιομηχανία χρωμάτων και βερνικιών, γ) πρώτες ύλες για τη βιομηχανία πλαστικών και δ) χημικά για λοιπές βιομηχανίες.

⁴² Σημειώνεται συναφώς ότι σε παλαιότερες αποφάσεις της η Ε.Επ. (βλ. ενδεικτικά Μ.5814/ 16.7.2010 CVC/UNIVAR EUROPE/EUROCHEM, σκ.21-24) ειδικότερα και ξεχωριστά ως προς την αγορά παραγωγής των χημικών προϊόντων κατέληξε στο συμπέρασμα ότι κάθε χημικό προϊόν ενδέχεται να αποτελεί χωριστή αγορά προϊόντος, κυρίως λόγω της έλλειψης δυνατότητας υποκατάστασης από την πλευρά της προσφοράς ή της ζήτησης, ή άφησε ανοικτό τον ακριβή ορισμό της αγοράς προϊόντος.

30. Τα συμμετέχοντα μέρη προσκόμισαν λίστες με τα χημικά προϊόντα που εμπορεύονται και διανέμουν, από τις οποίες προκύπτει ότι η αλληλοεπικάλυψη μεταξύ τους είναι μικρή. Σημειώνεται ότι η RAVAGO εμπορεύεται μεγαλύτερο εύρος χημικών προϊόντων συγκριτικά με τη ΔΕΛΗΣ. Επιπλέον, κάποια προϊόντα που το ένα μέρος τα εμπορεύεται σαν specialty, το άλλο μέρος τα εμπορεύεται ως commodity ή trading.

31. Λαμβανομένων υπόψη της Ευρωπαϊκής και Ελληνικής νομολογίας, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της εν λόγω συγκέντρωσης (υπάρχει μικρός βαθμός αλληλοεπικάλυψης των διανεμόμενων χημικών προϊόντων από τις συμμετέχουσες εταιρίες), καθώς και τις απόψεις ανταγωνιστών⁴³, η σχετική αγορά της διανομής/εμπορίας χημικών προϊόντων δύναται να διακριθεί στις τρεις ανωτέρω αναφερόμενες υπο-αγορές, ήτοι στις: (Α1) χονδρική εμπορία χημικών προϊόντων («trading»), (Α2) διανομή βασικών χημικών προϊόντων («commodities») και (Α3) διανομή ειδικών χημικών προϊόντων («specialties»).

IV.1.2 Παραγωγή, χονδρική πώληση και διανομή ημιέτοιμων πλαστικών φύλλων (Αγορά Β)

32. Η γνωστοποιούσα θεωρεί ότι η παραγωγή/χονδρική πώληση και η διανομή από τρίτα μέρη πλαστικών πρώτων υλών ορίζεται ως διακριτή αγορά ανά πλαστικό προϊόν και ότι τα ημιέτοιμα πλαστικά προϊόντα αποτελούν διακριτή αγορά σε σχέση με τις πλαστικές πρώτες ύλες, όπως είναι τα PP, PE και PVC. Συνεπώς, κατά τη RAVAGO, η αγορά παραγωγής, χονδρικής πώλησης και διανομής ημιέτοιμων πλαστικών φύλλων⁴⁴ αποτελεί ακόμα μία σχετική αγορά.

33. Σημειώνεται ότι, η RAVAGO και η ΔΕΛΗΣ δραστηριοποιούνται μόνο στη διανομή και όχι στην παραγωγή ημιέτοιμων πλαστικών φύλλων.⁴⁵ Συνεπώς, για τους σκοπούς της παρούσης συγκέντρωσης, σχετική είναι η αγορά διανομής ημιέτοιμων πλαστικών φύλλων.

34. Περαιτέρω, η γνωστοποιούσα σημειώνει ότι τα ημιέτοιμα πλαστικά φύλλα που διανέμουν τα μέρη της συναλλαγής δεν είναι ευθέως ανταγωνιστικά, καθώς τα ημιέτοιμα πλαστικά φύλλα που διανέμει η ΔΕΛΗΣ προορίζονται, κατά κύριο λόγο, για χρήσεις σχετιζόμενες με υπαίθριες διαφημίσεις, ενώ τα ημιέτοιμα πλαστικά φύλλα που διανέμει η RAVAGO προορίζονται, κατά κύριο λόγο, για χρήση που σχετίζεται με συσκευασίες προϊόντων (όπως λ.χ. στον κλάδο της συσκευασίας τροφίμων). Η γνωστοποιούσα εταιρία προσκόμισε λίστα με τα προϊόντα των δύο μερών⁴⁶ στη σχετική αυτή αγορά, τα οποία

⁴³ Από τους ανταγωνιστές που δραστηριοποιούνται στην αγορά χημικών, οι [...] και [...] και [...] επιβεβαίωσαν τον ανωτέρω ορισμό.

⁴⁴ Η οριοθέτηση της αγοράς των ημιέτοιμων πλαστικών φύλλων επιβεβαιώνεται από την πλειοψηφία των ανταγωνιστών που δραστηριοποιούνται στην αγορά ημιέτοιμων πλαστικών φύλλων στους οποίους η ΓΔΑ απέστειλε ερωτηματολόγια.

⁴⁵ Βλ. ειδικότερα σχετικά με την παραγωγή και χονδρική πώληση, ενδεικτικά, την απόφαση της Ε.Επ. Μ.6905/8.5.2014 INEOS/SOLVAY/ JV με ανάλυση του κλάδου των προϊόντων PVC στην οποία τα μέρη της συγκέντρωσης παράγουν αλλά και διανέμουν.

⁴⁶ Τα προϊόντα αυτά περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων πάνελ αλουμινίου, ημιέτοιμα πλαστικά φύλλα PVC διαφορετικού πάχους, πολυεστερικά και πολυκαρβονικά φύλλα, ακρυλικά προϊόντα.

αν και είναι από το ίδιο υλικό (ήτοι πλαστικά, αλουμίνιο κτλ), δεν φαίνεται να είναι απολύτως εναλλάξιμα μεταξύ τους από την πλευρά της ζήτησης⁴⁷.

35. Ωστόσο, για τους σκοπούς της παρούσας συγκέντρωσης, δεν κρίνεται αναγκαίος ο ακριβής ορισμός της εν λόγω προϊόντικης αγοράς, ο οποίος θα μπορούσε να παραμείνει ανοικτός, καθώς υπό οποιαδήποτε εκδοχή οριοθέτησης της σχετικής αγοράς, η γνωστοποιηθείσα πράξη δεν εγείρει σημαντικά θέματα σε επίπεδο ανταγωνισμού και δεν αναμένεται να περιοριστεί η λειτουργία του αποτελεσματικού ανταγωνισμού λόγω κυρίως των σχετικά μικρών μεριδίων αγοράς των συμμετεχουσών επιχειρήσεων⁴⁸.

IV.1.3 Παραγωγή, χονδρική πώληση και διανομή διογκώσιμης πολυστερίνης («Expandable Polystyrene-EPS») (Αγορά Γ)

36. Ο όμιλος RAVAGO δραστηριοποιείται τόσο στην αγορά παραγωγής όσο και στην αγορά χονδρικής εμπορίας/διανομής διογκώσιμης πολυστερίνης («Expandable Polystyrene-EPS») ⁴⁹. Αποτελεί τον μοναδικό παραγωγό πρώτης ύλης EPS στην Ελλάδα μέσω της θυγατρικής της MONOTEX ΑΕ και διανέμει την πρώτη ύλη εντός και εκτός ΕΟΧ μέσω και της εταιρίας RAVAPOR GmbH. Συγκεκριμένα, η γνωστοποιούσα δηλώνει ότι «το 2017 η Ravago παρήγαγε στην Ελλάδα, μέσω της θυγατρικής της Monotex [...] τόνους EPS. Από την ποσότητα αυτή, διένειμε [...] τόνους EPS στην Ελλάδα, τους οποίους πούλησε αποκλειστικά μέσω της θυγατρικής της Monotex, ενώ την υπόλοιπη ποσότητα την εξήγαγε στην Ευρώπη».

37. Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, η ΔΕΛΗΣ αποτελεί διανομέα πρώτης ύλης EPS μόνο στην Ελλάδα, την οποία προμηθεύεται από οίκους του εξωτερικού. Συνεπώς, η εξαγοραζόμενη εταιρία δεν δραστηριοποιείται στην παραγωγή διογκώσιμης πολυστερίνης («Expandable Polystyrene-EPS») αλλά σε αγορά επόμενου σταδίου της παραγωγικής διαδικασίας, ήτοι στη διανομή του EPS.

38. Συνεπώς, για τους σκοπούς της παρούσας συγκέντρωσης οι σχετικές αγορές είναι: α) παραγωγής EPS, στην οποία δραστηριοποιείται η εξαγοραζόμενη και β) εμπορίας/διανομής EPS καθώς σε αυτήν δραστηριοποιούνται και τα δύο μέρη της συγκέντρωσης και έχουν [...] ⁵⁰ κοινούς πελάτες ([...]).

⁴⁷ Από τους ανταγωνιστές που δραστηριοποιούνται στη διανομή ημιέτοιμων πλαστικών φύλλων οι [...], [...], [...] επιβεβαίωσαν τα ανωτέρω.

⁴⁸ Βλ. παρακάτω Ενότητα V. Μεριδία αγοράς – Επηρεαζόμενες αγορές.

⁴⁹ Σύμφωνα με την απόφαση ΕΑ υπ' αριθ. 97/II/1999, η διαστέλλομενη/διογκώσιμη πολυστερίνη (EPS) παράγεται από τη μονομερή στερίνη, ένα προϊόν με βάση το πετρέλαιο. Η EPS κυρίως χρησιμοποιείται στη συσκευασία και στην οικοδομή ως μονωτικό υλικό. Εφαρμογές συσκευασίας αποτελούν οι προστατευτικές συσκευασίες για ηλεκτρικές συσκευές, λευκές συσκευές και η συσκευασία φαγητών. Στον οικοδομικό κλάδο, η EPS χρησιμοποιείται κυρίως για σκοπούς μόνωσης (τόσο για θερμομόνωση όσο και για ηχομόνωση), σε εφαρμογές, όπως σανίδες και εκμαγεία για τοίχους, οροφές και δάπεδα.

⁵⁰ Βλ. παραρτήματα XIII και XIV του 624/25-1-2019 εντύπου γνωστοποίησης.

IV.2 Σχετική γεωγραφική αγορά⁵¹

39. Κατά την γνωστοποιούσα⁵² αναφορικά με τη γεωγραφική έκταση των αγορών διανομής χημικών προϊόντων, έχει κριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι οι αγορές είναι τουλάχιστον εθνικές, λαμβάνοντας υπόψη τη δομή των πωλήσεων των εμπόρων και διανομέων, και ιδίως λ.χ. αν χρησιμοποιούν αποθηκευτικούς χώρους που εξυπηρετούν ολόκληρη την εθνική επικράτεια, με συνήθη ακτίνα διανομής τα 160χμ έως 480χμ. Ωστόσο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει κρίνει ότι στις περιπτώσεις ορισμένων χωρών όπως η Μ. Βρετανία και η Ιρλανδία, ή οι Σκανδιναβικές χώρες, οι αγορές μπορεί να είναι ευρύτερες των εθνικών.

40. Αντίστοιχα για την αγορά ημιέτοιμων πλαστικών φύλλων η RAVAGO θεωρεί ότι η σχετική γεωγραφική αγορά είναι η Ελληνική επικράτεια.

41. Δεδομένου ότι τα προϊόντα που αφορά η υπό κρίση συγκέντρωση στις δύο πρώτες αγορές (Α και Β) διατίθενται σε όλη την Ελλάδα υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού, ως σχετική γεωγραφική αγορά μπορεί να θεωρηθεί τουλάχιστον η Ελληνική επικράτεια. Ωστόσο, η οριοθέτηση της σχετικής γεωγραφικής αγοράς θα μπορούσε να παραμείνει ανοικτή καθώς η υπό έλεγχο συγκέντρωση δεν εγείρει ζητήματα ως προς την ομαλή λειτουργία του ανταγωνισμού υπό οποιονδήποτε εύλογο ορισμό της γεωγραφικής αγοράς.

42. Η γνωστοποιούσα θεωρεί ότι ο Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος («ΕΟΧ») αποτελεί τη σχετική γεωγραφική αγορά καθώς⁵³ «οι παραγωγοί EPS, όπως η Ravago, πωλούν EPS σε όλη την Ευρώπη και μάλιστα κατά κανόνα απευθείας στους πελάτες τους, χωρίς να χρησιμοποιούν διανομείς. Το EPS γενικά μεταφέρεται, κατά μέσον όρο, σε αρκετές εκατοντάδες χιλιόμετρα (βλ. Υπόθεση Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Μ.8015 – Synthos/Inneos Styrenics, παρ. 22-24). Ομοίως, στην Ελλάδα, πωλείται EPS απευθείας από τους παραγωγούς EPS που εδρεύουν σε Ευρωπαϊκές χώρες (π.χ. Synthos (Πολωνία, Γαλλία, Τσεχία), Versalis (Ιταλία), BASF (Γερμανία)) στους πελάτες που το χρησιμοποιούν σαν πρώτη ύλη για την παραγωγή μιας μεγάλης γκάμας τελικών προϊόντων...».

43. Σύμφωνα με αποφάσεις της Ε.Επ.⁵⁴, γίνεται δεκτό ότι οι παραγωγοί EPS εξυπηρετούν πελάτες εγκατεστη-

⁵¹ Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία προσφέρουν ή ζητούν τα σχετικά προϊόντα ή παρέχουν τις σχετικές υπηρεσίες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού και η οποία μπορεί να διακριθεί από άλλες γειτονικές γεωγραφικές περιοχές, ιδίως λόγω των αισθητά διαφορετικών συνθηκών ανταγωνισμού που επικρατούν σε αυτές. Στους παράγοντες που επιτρέπουν τον προσδιορισμό της σχετικής γεωγραφικής αγοράς περιλαμβάνονται η φύση και τα χαρακτηριστικά των σχετικών προϊόντων ή υπηρεσιών, η ύπαρξη φραγμών κατά την είσοδο στην αγορά, οι προτιμήσεις των καταναλωτών, οι ουσιαστικές διαφορές στα μερίδια αγοράς των επιχειρήσεων μεταξύ γειτονικών γεωγραφικών περιοχών ή οι σημαντικές διαφορές ως προς τις τιμές.

⁵² Βλ. παρ. 69 του 624/25-1-2019 εντύπου γνωστοποίησης και τις εκεί αναφερόμενες αποφάσεις Ε. Επ. Μ.6012 /25.11.2010, CD&R/CVC/UNIVAR, σκ. 26 και Μ.5814 16/7/2010 CVC/UNIVAR EUROPE/EUROCHEM, σκ. 25.

⁵³ Βλ. παρ. 78 του 624/25-1-2019 εντύπου γνωστοποίησης.

⁵⁴ Απόφαση της Ε.Επ. Μ.8015/26.8.2016, SYNTHOS/INEOS STYRENICS, σκ. 21-24 και απόφαση της Ε.Επ. Μ.3578 /1.7.2005, BP/NOVA CHEMICALS/JV, σκ. 28-29.

μένους σε όλο τον ΕΟΧ καθώς το EPS μεταφέρεται, κατά μέσο όρο, σε αρκετές εκατοντάδες χιλιόμετρα⁵⁵ ενώ περαιτέρω οι τιμές σε όλες τις μεγάλες ευρωπαϊκές χώρες όπου πωλείται το EPS είναι παρόμοιες. Επιπλέον, από την επικοινωνία της ΓΔΑ με ανταγωνιστές και πελάτες των μερών επιβεβαιώθηκε η δραστηριοποίηση ξένων οίκων στην Ελλάδα⁵⁶ καθώς και η δυνατότητα των εγκατεστημένων στην Ελλάδα πελατών⁵⁷ να προμηθεύονται απευθείας την πρώτη ύλη EPS από εταιρίες του εξωτερικού. Επισημαίνεται ότι μεγάλο μέρος της ζήτησης καλύπτεται από το εξωτερικό, αφού υπάρχει μόνο ένας παραγωγός EPS στην Ελλάδα αυτή την στιγμή και ο οποίος εξάγει το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής του⁵⁸. Συνεπώς, για τους ως άνω λόγους, εκτιμάται ότι η γεωγραφική αγορά της ως άνω αναφερόμενης αγοράς EPS είναι τουλάχιστον ο ΕΟΧ.

V. ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ - ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ⁵⁹

44. Σύμφωνα με όσα προεκτέθηκαν, οι σχετικές αγορές για τις οποίες θα πρέπει να εξεταστούν και να εκτιμηθούν τα μερίδια αγοράς των μερών είναι: Α1) η αγορά χονδρικής εμπορίας χημικών προϊόντων («trading»), Α2) η αγορά διανομής βασικών χημικών προϊόντων («commodities»), Α3) η αγορά διανομής ειδικών χημικών προϊόντων («specialties»), Β) η αγορά διανομής/εμπορίας ημιέτοιμων πλαστικών φύλλων, Γ) η αγορά παραγωγής και εμπορίας διογκώσιμης πολυστερίνης EPS.

45. Οι συμμετέχουσες εταιρίες (όμιλος RAVAGO και ΔΕΛΗΣ) δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα ταυτοχρόνως σε τρεις από τις πέντε ανωτέρω αγορές ως ανταγωνιστές, τις Α2, Α3 και Β καθώς και στον ΕΟΧ στην Γ. Ως εκ τούτου, στις εν λόγω αγορές, η υπό κρίση πράξη αναφέρεται σε οριζόντια συγκέντρωση. Στην αγορά Α1 δραστηριοποιείται μόνο ο όμιλος RAVAGO.

46. Περαιτέρω, στην αγορά Γ παραγωγής και εμπορίας διογκώσιμης πολυστερίνης (EPS), ο αποκτών όμιλος RAVAGO αποτελεί δυνητικό προμηθευτή της εξαγοραζόμενης ΔΕΛΗΣ και συνεπώς θα πρέπει να αξιολογηθούν

⁵⁵ Λόγω των χαρακτηριστικών του, σε κόκκους, μικρής μάζας και μικρού βάρους.

⁵⁶ Βλ. επιστολές των εταιριών [...], [...], [...].

⁵⁷ Βλ. επιστολές των εταιριών [...], [...].

⁵⁸ Όπως αναφέρθηκε, ο παραγωγός αυτός είναι η εταιρία ΜΟ-NOTEZ του ομίλου RAVAGO η οποία, σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, το 2017 παρήγαγε στην Ελλάδα, [...] τόνους EPS. Από την ποσότητα αυτή, διένειμε [...] τόνους EPS στην Ελλάδα, ενώ την υπόλοιπη ποσότητα την εξήγαγε στην Ευρώπη».

⁵⁹ Ως «επηρεαζόμενη αγορά» νοείται: α) Κάθε σχετική αγορά στην οποία ασκούν επιχειρηματικές δραστηριότητες δύο ή περισσότερες από τις συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις, εφόσον εκτιμάται ότι η συγκέντρωση θα οδηγήσει σε συνολικό μερίδιο στην αγορά αυτή ύψους τουλάχιστον 15% (η περίπτωση αφορά οριζόντιες σχέσεις), καθώς και β) Κάθε σχετική αγορά στην οποία ασκεί επιχειρηματικές δραστηριότητες οποιαδήποτε συμμετέχουσα επιχείρηση και βρίσκεται σε προηγούμενο ή επόμενο στάδιο της παραγωγικής ή εμπορικής διαδικασίας του προϊόντος σε σχέση με την αγορά στην οποία δραστηριοποιείται άλλη συμμετέχουσα επιχείρηση, και οποιοδήποτε από τα ατομικά ή συνδυασμένα μερίδια αγοράς των επιχειρήσεων αυτών, σε οποιοδήποτε στάδιο της παραγωγικής ή εμπορικής διαδικασίας, ανέρχεται σε 25% τουλάχιστον, ανεξάρτητα αν μεταξύ των μερών υφίσταται σχέση προμηθευτή/πελάτη (η περίπτωση αφορά τις κάθετες σχέσεις).

και τα κάθετα αποτελέσματά της εν λόγω συγκέντρωσης αναφορικά με την εμπορία/διανομή EPS.

V.1 Μεριδία αγοράς στη σχετική αγορά χονδρικής εμπορίας χημικών προϊόντων («trading»)

47. Αναφορικά με τα μερίδια των μερών στις επιμέρους υπο-αγορές διανομής χημικών προϊόντων, η γνωστοποιούσα σημειώνει⁶⁰ ότι δεν υφίσταται διαθέσιμη επίσημη πηγή για την άντληση ποσοτικών στοιχείων ως προς το σύνολο της εν λόγω αγοράς. Για το λόγο αυτό, τα μέρη της συναλλαγής «υποβάλλουν πολύ συντηρητικές εκτιμήσεις ως προς το συνολικό μέγεθος της σχετικής αγοράς», καθώς «οι εκτιμήσεις των μερών αφορούν το σύνολο της αγοράς διανομής (από τρίτα μέρη) χημικών προϊόντων, ενώ στην πραγματικότητα το μέγεθος της αγοράς παραγωγής και χονδρικής εμπορίας χημικών είναι σημαντικά μεγαλύτερο, καθώς οι πελάτες συνήθως προμηθεύονται κατ' εναλλαγή χημικά τα οποία διανέμουν τρίτα μέρη και χημικά τα οποία διανέμουν οι ίδιοι οι παραγωγοί τους.»

48. Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, στη σχετική αγορά χονδρικής εμπορίας χημικών προϊόντων («trading»), το μερίδιο αγοράς σε αξία του ομίλου RAVAGO για το έτος 2017 υπολογίζεται σε [0-5]%, αφού οι πωλήσεις στη συγκεκριμένη αγορά υπολογίζονται σε [...]€ για το 2017, ενώ το μέγεθος της εκτιμάται από τη γνωστοποιούσα σε 277,2⁶¹ εκατ. €. Η εταιρία ΔΕΛΗΣ δεν δραστηριοποι-

⁶⁰ Βλ. παρ. 71 του 624/25-1-2019 εντύπου γνωστοποίησης.

⁶¹ Σε συμφωνία προς προηγούμενες γνωστοποιήσεις σε Αρχές Ανταγωνισμού, τα μέρη ακολουθούν την εξής μεθοδολογία προκειμένου να εκτιμήσουν το συνολικό μέγεθος των σχετικών αγορών: Αφετηρία των εκτιμήσεων αποτελεί η εκτίμηση του συνολικού κύκλου εργασιών στην Ελλάδα που αντιστοιχεί στην παραγωγή χημικών προϊόντων. Στην κλαδική έκθεση του IOBE για την Χημική Βιομηχανία στη Ελλάδα, Απρίλιος 2018, (http://iobe.gr/docs/research/en/RES_05_F_25042018_EN.pdf) το 2016 ο συνολικός κύκλος εργασιών στην Ελλάδα που αντιστοιχεί στην παραγωγή χημικών προϊόντων ανέρχεται σε 2,2 δις Ευρώ. Η γνωστοποιούσα ισχυρίζεται ότι καθώς η διανομή χημικών προϊόντων (από τρίτα μέρη) αντιστοιχεί στο 30% του συνόλου των παραγόμενων χημικών προϊόντων, το συνολικό μέγεθος της αγοράς διανομής (από τρίτα μέρη) χημικών προϊόντων στην Ελλάδα εκτιμάται πολύ συντηρητικά ότι ανέρχεται περίπου σε 660 (2,2*30%) εκατ. Ευρώ το 2016. Η γνωστοποιούσα επισημαίνει ότι η διανομή χημικών στην Ελλάδα, σύμφωνα με πιο ακριβείς εκτιμήσεις των μερών, είναι τελικά μεγαλύτερη από το μέσο όρο σε όλα τα Ευρωπαϊκά κράτη, [...] εκτιμά ότι η διανομή αντιστοιχεί τελικά σε μεγαλύτερο ποσοστό του συνόλου των παραγόμενων χημικών προϊόντων (30%). Βάσει αυτής της εκτίμησης, τα μέρη προβαίνουν σε πιο ακριβείς εκτιμήσεις για τις τρεις υπο-αγορές, την αγορά χονδρικής εμπορίας («trading»- 40% του συνόλου της αγοράς διανομής χημικών), την αγορά διανομής βασικών προϊόντων («commodities»- 35% του συνόλου της αγοράς διανομής χημικών) και την αγορά διανομής ειδικών προϊόντων («specialties»- 25% του συνόλου της αγοράς διανομής χημικών). Βάσει αυτών των εκτιμήσεων, για το 2016, το συνολικό μέγεθος της αγοράς χονδρικής εμπορίας («trading») είναι 264 εκ. Ευρώ, της αγοράς διανομής βασικών προϊόντων («commodities») είναι 231 εκατ. Ευρώ και της αγοράς διανομής ειδικών προϊόντων («specialties») είναι 145,2 εκ. Ευρώ. [...] Η RAVAGO CHEMICALS διευκρινίζει ότι δεν υφίστανται διαθέσιμες επίσημες πληροφορίες για το συνολικό μέγεθος της σχετικής αγοράς και, εξ αυτού του λόγου, για την εξεύρεση των μεριδίων αγοράς τα μέρη εφαρμόζουν έναν διορθωτικό παράγοντα, ενώ στην πραγματικότητα τα μερίδια αγοράς είναι χαμηλότερα από εκείνα

είται στην Ελλάδα στην υπό εξέταση σχετική αγορά. Σημειώνεται ότι η ανταγωνίστρια εταιρία [...] ⁶², η οποία δραστηριοποιείται στην ίδια αγορά A1, θεωρεί ότι δεν θα επηρεαστούν οι ανταγωνιστικές συνθήκες της A1.

49. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η εν λόγω αγορά δεν θεωρείται επηρεαζόμενη και από την εξεταζόμενη συγκέντρωση δεν μεταβάλλεται το μερίδιο αγοράς του ομίλου RAVAGO (λόγω της εξαγοράς της ΔΕΛΗΣ) και κατ' επέκταση δεν μεταβάλλονται οι συνθήκες ανταγωνισμού και η δομή της εν λόγω σχετικής αγοράς.

V.2 Μεριδία αγοράς στην σχετική αγορά διανομής/εμπορίας βασικών χημικών προϊόντων («commodities»)

50. Στην σχετική αγορά διανομής βασικών χημικών προϊόντων («commodities»), δραστηριοποιείται τόσο ο όμιλος RAVAGO όσο και η εξαγοραζόμενη. Τα μερίδια αγοράς σε αξία του ομίλου RAVAGO και της εταιρίας ΔΕΛΗΣ, σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, ανέρχονται σε [0-5]% και [0-5]% αντίστοιχα για το 2017, αφού το μέγεθος της αγοράς εκτιμάται σε 242,55⁶³ εκατ. ευρώ και οι πωλήσεις του ομίλου RAVAGO και της ΔΕΛΗΣ στη συγκεκριμένη σχετική αγορά υπολογίστηκαν σε [...] € και [...] € αντίστοιχα.

51. Η ανταγωνίστρια [...] υπολογίζει το μερίδιό ⁶⁴ της στην εξεταζόμενη σχετική αγορά για την περίοδο 2016-2018 σε [15-25]%. Η [...] ⁶⁵ θεωρεί ότι συνολικά στην αγορά A το μερίδιό της ανέρχεται σε [15-25]% χωρίς να συμπεριλαμβάνει πωλήσεις που γίνονται από εταιρίες στο εξωτερικό με προμήθεια αντιπροσωπείας. Επίσης, συνολικά για την αγορά A, υπολογίζει την αγορά σε περίπου 381 εκ € για το 2017⁶⁶.

που προκύπτουν βάσει των ως άνω εκτιμήσεων του συνολικού μεγέθους των αγορών. Επιπροσθέτως για τα μερίδια αγοράς στην αγορά χημικών η γνωστοποιούσα σημειώνει ότι έγινε χρήση της μελέτης της ICAP, Βασικά Χημικά-Χημικές Πρώτες Ύλες, Απρίλιος 2017, βλ. Παράρτημα ΙΧ της υπ' αριθμ. πρωτ. 1303/15.2.2019 επιστολής της RAVAGO CHEMICALS με την οποία προσκομίστηκαν συμπληρωματικά στοιχεία στη ΓΔΑ.

⁶² Βλέπε την υπ' αριθμ. πρωτ. 1919/13.3.2019 απάντηση της εταιρίας. Να σημειωθεί ότι η εταιρία υπολογίζει το μέγεθος της A1 αγοράς σε περίπου 600 εκ € για το 2018. Λαμβάνοντας υπόψη αυτό το μέγεθος αγοράς, το μερίδιο της RAVAGO επανυπολογίζεται σε [0-5]%, ποσοστό που είναι το μισό περίπου από αυτό που δήλωσε η γνωστοποιούσα. Επιπροσθέτως η [...] προσκόμισε στοιχεία από τα οποία προκύπτει ότι το μέγεθος της αγοράς A1 για το 2017 ανέρχεται σε [...]€, στην οποία περίπτωση το μερίδιο της RAVAGO θα είναι περίπου [0-5]% (μεγαλύτερο από τους υπολογισμούς της RAVAGO, αλλά ακόμα εξαιρετικά χαμηλό).

⁶³ Για τον υπολογισμό βλέπε την υποσημείωση 61 ανωτέρω.

⁶⁴ Βλέπε και την υπ' αριθμ. πρωτ. 1949/14.3.2019 απάντηση [...], όπου υπολογίζει το σύνολο της αγοράς A σε 219 εκ € και 221,3 εκ € για τα έτη 2017 και 2018. Η γνωστοποιούσα αναφέρει ότι το σύνολο της αγοράς A ανέρχεται σε 672,21 για το 2017. Αλλά ακόμα και αν θεωρηθεί ότι το σύνολο της αγοράς A για το 2017 είναι στο ποσό που προσκόμισε [...], το συνολικό μερίδιο αγοράς των μερών ανέρχεται σε [5-10]% για την RAVAGO και [5-10]% για την ΔΕΛΗΣ (αθροιστικά [10-15]%).

⁶⁵ Βλ. την υπ' αριθμ. πρωτ. 1876/13.3.2019 επιστολή της εταιρίας [...].

⁶⁶ Σύμφωνα με το μέγεθος αγοράς που προκύπτει από τα στοιχεία που προσκόμισε [...], η ΓΔΑ εκτίμησε ότι τα μερίδια του ομίλου RAVAGO και της ΔΕΛΗΣ ανέρχονται σε [0-5]% και [0-5]% συνολικά για το σύνολο της A αγοράς.

52. Δεδομένου ότι το αθροιστικό μερίδιο αγοράς σε αξία των συμμετεχουσών εταιριών στην υπό εξέταση σχετική αγορά εκτιμάται σε [0-5]% για το 2017, δεν αναμένεται μεγάλη αύξηση του μεριδίου αγοράς της νέας οντότητας σε αυτή. Λόγω του γεγονότος ότι το αθροιστικό μερίδιο αγοράς των συμμετεχουσών επιχειρήσεων στην υπό κρίση συγκέντρωση δεν ξεπερνά το 15% της αγοράς, η διανομή βασικών χημικών προϊόντων («commodities») δεν θεωρείται επηρεαζόμενη αγορά για την υπό κρίση πράξη.

53. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω και σύμφωνα με την άποψη ανταγωνιστριών εταιριών στη συγκεκριμένη σχετική αγορά, όπου θεωρούν ότι η υπό κρίση συγκέντρωση δεν θα έχει επιπτώσεις στην λειτουργία του ανταγωνισμού σε εθνικό επίπεδο⁶⁷ καθώς και την εκτίμηση ότι το αθροιστικό μερίδιο αγοράς της νέας οντότητας θα είναι μικρό, δεν αναμένεται σημαντική μεταβολή των ανταγωνιστικών συνθηκών και στην δομή της εν λόγω σχετικής αγοράς.

V.3 Μεριδία αγοράς στη σχετική αγορά διανομής ειδικών χημικών προϊόντων («specialties»)

54. Στη σχετική αγορά διανομής ειδικών χημικών προϊόντων («specialties») δραστηριοποιείται τόσο ο όμιλος RAVAGO όσο και η εξαγοραζόμενη. Οι κύριοι προμηθευτές της RAVAGO στην αγορά Α3 είναι εγκατεστημένοι σε [...]. Οι κύριοι προμηθευτές της ΔΕΛΗΣ στην ίδια αγορά είναι η [...], [...], [...] και [...].⁶⁸ Σημειώνεται δε ότι με την [...], την [...] και την [...].

55. Σύμφωνα με την κλαδική⁶⁹ έρευνα του IOBE, η χημική βιομηχανία χαρακτηρίζεται από ισχυρές κάθετες διασυνδέσεις κυρίως στο τομέα των βασικών χημικών, μεγάλο εύρος δραστηριοτήτων και παραγόμενων προϊόντων και υψηλή διεθνοποίηση. Αν και δραστηριοποιείται πληθώρα εταιριών στην συγκεκριμένη αγορά, η καθεμία από αυτές παράγει ή διανέμει διαφορετική γκάμα προϊόντων. Η κλαδική μελέτη της ICAP⁷⁰ αναφέρει προσθέτως ότι στον κλάδο δραστηριοποιείται σημαντικός αριθμός επιχειρήσεων, ορισμένες εκ των οποίων παρουσιάζουν μικτή δραστηριότητα τόσο ως προς τα εξεταζόμενα προϊόντα (ήτοι παραγωγή και εισαγωγές/εμπορία) όσο και ως προς τον κλάδο χημικών γενικότερα (συνδυασμός τελικών και ενδιάμεσων προϊόντων).

56. Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, τα μερίδια αγοράς σε αξία του ομίλου RAVAGO και της ΔΕΛΗΣ ανέρχονται σε [10-15]% και [0-5]% αντίστοιχα για το έτος 2017, αφού το μέγεθος της αγοράς εκτιμάται από τη γνωστοποιούσα σε 152,46 εκατ. ευρώ⁷¹ και οι πωλήσεις του ομίλου

⁶⁷ Βλ την υπ' αριθμ. πρωτ 1949/14.3.2019 επιστολή της εταιρίας [...] και την υπ' αριθμ. πρωτ. 1876/13.3.2019 επιστολή της εταιρίας [...]. [...] αναφέρει ότι η συγκέντρωση ναι μεν επηρεάζει τον ανταγωνισμό στην αγορά, αλλά η ίδια δεν θα επηρεαστεί καθώς δεν επηρεάζεται η είσοδος νέων επιχειρήσεων.

⁶⁸ Βλ. παράρτημα VIII της υπ' αριθμ. πρωτ. 1303/15.2.2019 επιστολής της RAVAGO CHEMICALS με την οποία προσκομίστηκαν συμπληρωματικά στοιχεία στη ΓΔΑ.

⁶⁹ Βλέπε την κλαδική έρευνα του IOBE Απριλίου 2018, υποσημ. 61, σελ 23.

⁷⁰ Βλ. κλαδική μελέτη ICAP, υποσημ. 47, σελ. 43.

⁷¹ Βλ. ανωτέρω υποσημ. 61. [...]

RAVAGO και της ΔΕΛΗΣ στη συγκεκριμένη αγορά υπολογίστηκαν σε [...] € και [...] € αντίστοιχα.

57. Σύμφωνα με τα προσκομισθέντα από τη γνωστοποιούσα στοιχεία, το αθροιστικό μερίδιο αγοράς σε αξία των δύο εταιριών στην υπό εξέταση σχετική αγορά υπολογίζεται για το 2017 σε [10-15]% ή [10-15]% σύμφωνα με τον επανυπολογισμό της ΓΔΑ. Κατά την γνωστοποιούσα, στην αγορά δραστηριοποιούνται ανταγωνιστές με σημαντικά μερίδια όπως, για την τριετία 2015-2017, οι εταιρίες η [...] ⁷² με μερίδιο [15-25]%, η [...] με μερίδιο [15-25]%, η [...] με μερίδιο [10-15]% και η [...] ⁷³ με μερίδιο [10-15]%.

58. Σε ερωτηματολόγια που εστάλησαν στις εταιρίες [...], [...] και [...], ανταγωνίστριες της RAVAGO CHEMICALS, απάντησαν⁷⁴ ότι δεν θα δημιουργηθεί πρόβλημα ανταγωνισμού στην σχετική αγορά.

59. Σημειώνεται ότι για την εν λόγω αγορά δεν υπάρχουν πρόσφατες κλαδικές μελέτες. Οι τελευταίες διαθέσιμες στηρίζονται σε στατιστικά στοιχεία των ετών 2015 και 2016. Σύμφωνα με τον [...] ⁷⁵, η σχετική αγορά αναπτύσσεται με ρυθμό 3% ετησίως, εκτίμηση με την οποία φαίνεται να συμφωνούν και ανταγωνιστές των μερών.

60. Λαμβάνοντας υπόψη την έλλειψη ακριβών στοιχείων για την αγορά διανομής των προϊόντων, για την εκτίμηση της αγοράς Α3 χρησιμοποιείται το μέγεθος της

⁷² [...].

⁷³ [...].

⁷⁴ Βλ. την υπ' αριθμ. πρωτ. 1949/14.3.2019 απάντηση της [...], η οποία αναφέρει ότι έχει μερίδιο αγοράς στην αγορά Α3 [5-10]% (2018) και [5-10]% (2017) καθώς και τη διευκρίνιση της εταιρίας σχετικά με τη μη δημιουργία σημαντικών εμποδίων εισόδου στην αγορά νέων επιχειρήσεων. Σύμφωνα με την εταιρεία το συνολικό μέγεθος της αγοράς Α ανέρχεται σε 221,3 εκ € και 219 εκ € για τα έτη 2018 και 2017 αντίστοιχα. Ωστόσο, ακόμα και αν θεωρηθεί ότι το σύνολο της αγοράς Α για το 2017 είναι το ποσό που προσκόμισε [...], το συνολικό μερίδιο αγοράς των μερών ανέρχεται σε [5-10]% για την RAVAGO και [5-10]% για την ΔΕΛΗΣ (αθροιστικά [10-15]%).

Επιπροσθέτως με την υπ' αριθμ. 1876/13.3.2019 απάντησή της, η [...] προσκόμισε μερίδια αγοράς συνολικά για την αγορά Α, όπου αναφέρει ότι το μερίδιο της RAVAGO CHEMICALS ανέρχεται σε [0-5]% για το 2018 και συνεπώς δεν θα υπάρξει πρόβλημα στην σχετική αγορά αφού το αθροιστικό τους μερίδιο δεν θα υπερβαίνει το [5-10]%. Στους υπολογισμούς της [...], δεν ελήφθησαν υπόψη στο μέγεθος της αγοράς οι πωλήσεις που γίνονται από εταιρίες στο εξωτερικό (πολυεθνικές) με προμήθεια αντιπροσωπείας. Συνεπώς τα μερίδια των μερών θα ήταν ακόμη μικρότερα

[...] με τις υπ' αριθμ. πρωτ. 1911/13.3.2019 και 1835/8.3.2019 απαντήσεις της, ουσιαστικά υπολογίζει το μερίδιο αγοράς της στην αγορά Α3 σε [0-5]% και [0-5]% ([...]€-2018 και [...]€-2017). Αν ληφθεί ως μέγεθος της αγοράς ο υπολογισμός της [...], τότε τα μερίδια των μερών για το 2017 στην αγορά Α3 ανέρχονται σε [15-25]% και της ΔΕΛΗΣ σε [0-5]% (αθροιστικά [25-35]%). Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη την πολύ περιορισμένη γκάμα προϊόντων που παρέχει/εμπορεύεται η εταιρία σε σχέση με τα δύο μέρη, θεωρείται ότι οι υπολογισμοί της βασίζονται σε στενά ορισμένη αγορά. Η [...] δεν προσκόμισε τα μερίδια αγοράς των ανταγωνιστών της, ωστόσο θεωρεί ότι ακόμα και αν τα μερίδια αγοράς των δύο μερών της συγκέντρωσης αυξηθούν, δεν θα επηρεαστεί η ίδια καθώς δεν εμποδίζεται η είσοδος νέων επιχειρήσεων.

⁷⁵ Βλ. την αριθμ. πρωτ. 1492/22.2.2019 απαντητική επιστολή του προς τη ΓΔΑ.

φαινομενικής κατανάλωσης⁷⁶. Σημειώνεται ότι αν και το γνωστοποιούν μέρος ορίζει την σχετική αγορά, λαμβάνοντας υπόψη του μόνο την διανομή χημικών προϊόντων από τρίτα μέρη, η ΓΔΑ προέβη και σε υπολογισμούς μεριδίων της εν λόγω αγοράς με βάση και τον ευρύτερο ορισμό της σχετικής αγοράς διανομής ειδικών χημικών προϊόντων συμπεριλαμβάνοντας τη διανομή τόσο από παραγωγούς όσο και από τρίτα μέρη⁷⁷. Ανεξαρτήτως της πηγής προμήθειας των χημικών, τα προϊόντα αυτά μπορούν να θεωρηθούν εναλλάξιμα για τους πελάτες των διανομέων/εμπόρων. Σύμφωνα με τα στοιχεία στην έκθεση του IOBE, η φαινομενική κατανάλωση των ειδικών χημικών ανέρχεται⁷⁸ για το 2017 σε 1.472 εκ € και τα μερίδια των δύο μερών (όμιλος RAVAGO και ΔΕΛΗΣ αντίστοιχα) σε [0-5]% και της [0-5]%. Τα ποσοστά αυτά είναι χαμηλά, διότι έχει ληφθεί υπόψη τον σύνολο των ειδικών χημικών προϊόντων της Α3 και όχι μόνο τα προϊόντα που εμπορεύονται τα μέρη.

61. Επικουρικά αναφέρεται ότι οι εταιρίες που δραστηριοποιούνται στις επιμέρους αγορές Α1, Α2 και Α3 δεν εμπορεύονται/διανέμουν όλες τα ίδια προϊόντα. Από τα προσκομισθέντα στοιχεία προκύπτει ότι από τις [...] κατηγορίες χημικών της αγοράς Α που εμπορεύεται η RAVAGO και τις [...] κατηγορίες που εμπορεύεται η ΔΕΛΗΣ, υπάρχει αλληλοεπικάλυψη σε [...] κατηγορίες⁷⁹ της RAVAGO και [...] της ΔΕΛΗΣ.

62. Ως εκ τούτου, για την υπό κρίση πράξη η υπό εξέταση σχετική αγορά δεν αποτελεί επηρεαζόμενη αγορά. Σύμφωνα δε και με την άποψη ανταγωνιστριών εταιριών στη συγκεκριμένη αγορά⁸⁰, η εν λόγω συγκέντρωση δεν θα έχει επιπτώσεις στην λειτουργία του ανταγωνισμού σε εθνικό επίπεδο.

63. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η υπό κρίση πράξη δεν αναμένεται να μεταβάλει σημαντικά τις ανταγωνιστικές συνθήκες και τη δομή της εν λόγω σχετικής αγοράς.

⁷⁶ Σύμφωνα με την προαναφερθείσα μελέτη του IOBE, ο.π., υποσημ. 61, η φαινομενική κατανάλωση ισούται με την αξία της εγχώριας παραγωγής πλην τις εξαγωγές συν τις εισαγωγές. Η φαινομενική κατανάλωση ισούται με την πραγματική κατανάλωση όταν τα αποθέματα παραμένουν σταθερά. Επιπροσθέτως, καθώς η παραγωγή και οι εισαγωγές δεν περιλαμβάνουν τα περιθώρια κέρδους των χονδρεμπόρων, η φαινομενική κατανάλωση δίνει μία αίσθηση της αγοράς που είναι ελαφρώς υποτιμημένη. Άρα τα πραγματικά μερίδια θα είναι μικρότερα από τα εδώ υπολογισθέντα.

⁷⁷ Βλ. και ανωτέρω υποσημ. 61. Η ΓΔΑ προέβη σε υπολογισμούς με βάση και τον ευρύτερο υπολογισμό της αγοράς, δεδομένης της ιδιαιτερότητας της αγοράς Α3 στην Ελλάδα η οποία χαρακτηρίζεται από μεγάλο αριθμό εισαγωγών από προμηθευτές του εξωτερικού βλ. μελέτη IOBE, ο.π. υποσημ.61, σελ.41.

⁷⁸ Ο υπολογισμός στηρίζεται σε στοιχεία αποκλειστικά για τα ειδικά χημικά και είναι ο ακόλουθος: (παραγωγή 710 εκ € -εξαγωγές 325 εκ € + εισαγωγές 1.044 εκ €) 1.429 εκ € για το 2016. Αν σε αυτό το ποσό υπολογιστεί μία αύξηση 3% τότε για το 2017, η φαινομενική κατανάλωση ανέρχεται σε 1472 και 1516 για τα έτη 2017 και 2018 αντίστοιχα. Βλ. Μελέτη IOBE, ο.π., υποσημ. 61, σελ. 11, 12 και 40.

⁷⁹ Να σημειωθεί ότι [...].

⁸⁰ Βλ. επιστολές των εταιριών [...], [...], [...].

V.4 Αγορά χονδρικής πώληση και διανομής ημιέτοιμων πλαστικών φύλλων⁸¹

64. Στην σχετική αγορά διανομής/εμπορίας ημιέτοιμων πλαστικών φύλλων δραστηριοποιείται τόσο ο όμιλος RAVAGO όσο και η εξαγοραζόμενη. Τα μερίδια αγοράς σε αξία του ομίλου RAVAGO και της ΔΕΛΗΣ ανέρχονται σε [0-5]% και [10-15]% αντίστοιχα για το έτος 2017, αφού το μέγεθος της αγοράς εκτιμάται από τη γνωστοποιούσα σε 21⁸² εκατ. ευρώ και οι πωλήσεις του ομίλου RAVAGO και της ΔΕΛΗΣ στη συγκεκριμένη αγορά υπολογίστηκαν σε [...] € και [...] € αντίστοιχα. Σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκόμισε η γνωστοποιούσα, το αθροιστικό μερίδιο αγοράς των δύο εταιριών στην αγορά διανομής/εμπορίας πλαστικών, ανέρχεται το 2017 σε [10-15]% σε αξία. Η γνωστοποιούσα σημειώνει ότι τα προϊόντα που εμπορεύονται τα μέρη δεν είναι ευθέως ανταγωνιστικά καθώς δεν χρησιμοποιούνται για τον ίδιο σκοπό.

65. Ως εκ τούτου, αναμένεται αύξηση του μεριδίου αγοράς του ομίλου RAVAGO λόγω της εξεταζόμενης συγκέντρωσης στη εν λόγω σχετική αγορά, αλλά δεν αναμένεται μεταβολή των ανταγωνιστικών συνθηκών και της δομής της αγοράς⁸³ καθώς το αθροιστικό μερίδιο της νέας οντότητας υπολογίζεται κάτω από 15%. Συνεπώς η αγορά διανομής / εμπορίας ημιέτοιμων πλαστικών φύλλων δεν συνιστά επηρεαζόμενη αγορά για τους σκοπούς της υπό κρίση συγκέντρωσης.

V.5 Αγορά Παραγωγής, χονδρικής πώλησης και διανομής διογκώσιμης πολυστερίνης («Expandable Polystyrene-EPS»)

66. Όπως προαναφέρθηκε, ο αποκτών όμιλος RAVAGO δραστηριοποιείται και σε προηγούμενο (παραγωγής) αλλά και στο ίδιο στάδιο της εφοδιαστικής αλυσίδας του προϊόντος (χονδρική πώληση / διανομή) σε σχέση με το στάδιο που δραστηριοποιείται η εξαγοραζόμενη. Συνεπώς, όσον αφορά στην αγορά παραγωγής του EPS δεν υπάρχει οριζόντια διάσταση της συγκέντρωσης ενώ όσον αφορά στη αγορά διανομής του EPS, διαπιστώνε-

⁸¹ Σύμφωνα με την γνωστοποιούσα (βλ. παράρτημα VI της υπ' αριθμ. πρωτ. 1303/15.2.2019 επιστολή της στη ΓΔΑ), τα ημιέτοιμα πλαστικά φύλλα που εμπορεύονται τα δύο μέρη είναι τα ακόλουθα: όπως i) Αλουμινένια φύλλα (φύλλα που βγαίνουν σε ρολό που χρησιμοποιείται για την κατασκευή ασφαλτόπανων), ii) Αλουμινένια σύνθετα φύλλα (φύλλα που χρησιμοποιούνται κατά την κατασκευή πορτών (γέμιση εσωτερικού μαζί με τζάμι) ή κατά την κατασκευή πλαισίων διαφημιστικών πινακίδων δρόμων), iii) PVC φύλλα (φύλλα άκαμπτου PVC που έχει λειανθεί, πάχους < 1mm), iv) PVC φύλλα (διελασμένο PVC, πάχους > 1mm), v) Συστελλόμενη ταινία πολυολεφίνης, vi) Ταινίες πολλαπλών στρώσεων, vii) Ακρυλικά προϊόντα, viii) Πολυεστερικά φύλλα και ix) Πολυκαρβονικά φύλλα.

⁸² Σύμφωνα με την γνωστοποιούσα, [...] (βλ. την υπ' αριθμ. πρωτ. 1303/15.2.2019 επιστολή της στη ΓΔΑ).

⁸³ Από τις 5 εταιρίες που δραστηριοποιούνται στην αγορά Β και στις οποίες η ΓΔΑ απέστειλε ερωτηματολόγια, η εταιρία [...] θεωρεί ότι οι επιπτώσεις στην αγορά θα είναι μηδαμινές έως ελάχιστες. Οι [...] και [...] θεωρούν ότι τέτοιοι είδους συγκεντρώσεις οδηγούν σε συγκέντρωση των πωλήσεων σε μεγάλες εταιρείες οι οποίες αποκτούν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα έναντι των μικρότερων εταιριών και σε προβλήματα ανταγωνισμού αντίστοιχα. Οι [...] και [...] δεν πήραν θέση.

ται τόσο κάθετη όσο οριζόντια διάσταση της εν λόγω συγκέντρωσης.

67. Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, το συνολικό μέγεθος της αγοράς εμπορίας / διανομής EPS (πωλήσεις από παραγωγούς και διανομείς) στον ΕΟΧ για το 2017 ανήλθε σε 1.450.000⁸⁴ τόνους. Όσον αφορά τα σχετικά μερίδια αγοράς, από τα προσκομισθέντα στοιχεία της γνωστοποιούσας για τη διανομή του EPS, στον ΕΟΧ, προκύπτει ότι το μερίδιο του ομίλου RAVAGO στην εν λόγω αγορά ανήλθε σε [5-10]% το 2017 και της ΔΕΛΗΣ σε [0-5]%. Τα προσκομισθέντα μερίδια των ανταγωνιστών του ομίλου RAVAGO στην αγορά διανομής / εμπορίας EPS παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 3: Αγορά EPS⁸⁵ (ποσότητα) - Ανταγωνιστές

	2013	2014	2015	2016	2017
	Μερίδιο %	Μερίδιο %	Μερίδιο %	Μερίδιο %	Μερίδιο %
DUNASTYR	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]
BASF	[25-35]	[15-25]	[25-35]	[15-25]	[15-25]
SYNTHOS	[0-5]	[5-10]	[5-10]	[5-10]	[25-35]
INNEOS*	[15-25]	[15-25]	[15-25]	[15-25]	-

*Η Synthos απέκτησε την INNEOS το 2016.

Πηγή: Στοιχεία προσκομισθέντα από τη γνωστοποιούσα

68. Αναφορικά με την οριζόντια διάσταση της εν λόγω κρινόμενης πράξης, η οποία αφορά στη σχετική αγορά διανομής του προϊόντος EPS στον ΕΟΧ, το συνδυασμένο μερίδιο της νέας οντότητας κατά το 2017 ανέρχεται σε [5-10]% και άρα η σχετική αγορά χονδρικής πώλησης και διανομής του προϊόντος EPS δεν συνιστά επηρεαζόμενη αγορά.

69. Από τον ανωτέρω πίνακα προκύπτει ότι στην εξεταζόμενη σχετική αγορά δραστηριοποιείται, πλην των συμμετεχουσών, η εταιρία BASF⁸⁶ η οποία όπως φαίνεται

⁸⁴ Η RAVAGO απάντησε (βλ. την υπ' αριθμ. πρωτ. 1303/15.2.2019 επιστολή της στη ΓΔΑ) ότι τα προσκομιζόμενα μερίδια στην αγορά EPS καθώς και το μέγεθός αυτής προέρχονται «από σύνθεση στοιχείων που περιέχονται στον ιστότοπο www.hrp-consulting.de σχετικά με τις εξαγωγές από τις εκάστοτε χώρες (στατιστικά) και τις εισαγωγές από τις εκάστοτε χώρες (στατιστικά) και στοιχείων περί παραγωγικής δυναμικότητας της κάθε εταιρείας/ανταγωνιστή που περιέχονται στους ιστοτόπους αυτών των εταιρειών».

⁸⁵ Βλ. παρ. 84 του υπ' αριθμ. πρωτ. 624/25.1.2019 εντύπου γνωστοποίησης. Σημειώνεται ότι η γνωστοποιούσα δεν προσκόμισε τα μερίδια αγοράς σε αξία.

⁸⁶ Βλ. και την απόφαση της Ε.Επ., Μ8015/26.8.2016, SYNTHOS/INEOS STYRENICS υπόθεση συγκέντρωσης όπου η πρώτη ύλη EPS διαχωρίζεται σε άσπρη και γκριζα (η διάκριση δεν είναι σχετική με την κοινοποιηθείσα συγκέντρωση καθώς τα μέρη δήλωσαν ότι διακινούν την ίδια ακριβώς πρώτη ύλη EPS). Σύμφωνα με την απόφαση, τα μερίδια αγοράς των σημαντικότερων παικτών στην αγορά για το 2015 για το άσπρο EPS είναι τα ακόλουθα: η νέα οντότητα SYNTHOS/INNEOS θα είχε συνδυασμένο μερίδιο αγοράς 30-40%, η BASF 10-20% και η SUNPOR 5-10%. Αντίστοιχα στο γκριζο EPS η SYNTHOS/INEOS είχε μερίδιο 5-10% και η BASF 40-50%. Υπάρχουν και άλλοι παίκτες στην αγορά όπως η SUNPOR (grey 40-50%, white 5-10%), VESALIS, BEWI STYROCHEM κ.τ.λ. Από έρευνα της

στον ανωτέρω πίνακα, έχει μερίδιο αγοράς [15-25]% καθώς και η εταιρία SYNTHOS με μερίδιο [25-35]%.

70. Αναφορικά με την κάθετη διάσταση της κρινόμενης πράξης, εξετάζεται η σχέση του ομίλου RAVAGO ως προμηθευτή της ΔΕΛΗΣ και των ανταγωνιστών της. Η εν λόγω κάθετη σχέση μεταξύ της εξαγοράζουσας και της εξαγοραζόμενης είναι δυναμική, καθώς η ΔΕΛΗΣ δεν αποτελεί πελάτη του ομίλου RAVAGO. Δεδομένου ότι το μερίδιο της RAVAGO στην καθέτως συνδεόμενη αγορά χονδρικής πώλησης και διανομής του EPS στον ΕΟΧ είναι πολύ χαμηλό η εν λόγω αγορά δε συνιστά κάθετα επηρεαζόμενη αγορά.

71. Περαιτέρω, σημειώνεται ότι στην υπό εξέταση αγορά το μερίδιο της ΔΕΛΗΣ είναι εξαιρετικά χαμηλό. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η υπό έλεγχο συγκέντρωση δεν αναμένεται να μεταβάλει σημαντικά τις ανταγωνιστικές συνθήκες και τη δομή της εν λόγω σχετικής αγοράς.

VI. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

72. Κατά το άρθρο 8 παρ. 1 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, «Η Επιτροπή Ανταγωνισμού εξετάζει τη γνωστοποιούμενη συγκέντρωση μόλις υποβληθεί η σχετική γνωστοποίηση». Ουσιαστικό κριτήριο ελέγχου των συγκεντρώσεων αποτελεί, κατά το άρθρο 7 παρ. 1 του ν. 3959/2011, ο σημαντικός ή μη περιορισμός του ανταγωνισμού ως αποτέλεσμα της υπό κρίση συγκέντρωσης στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό τμήμα της, και ιδίως με την δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης⁸⁷.

73. Στην υπό κρίση συγκέντρωση τα μέρη δραστηριοποιούνται τόσο σε ίδιες σχετικές αγορές προϊόντων, συνεπώς η εξεταζόμενη συγκέντρωση συνιστά οριζόντια συγκέντρωση⁸⁸, όσο και σε καθέτως συνδεόμενες αγορές, οπότε συνιστά και κάθετη συγκέντρωση⁸⁹.

ΓΔΑ στο διαδίκτυο φαίνεται ότι η SYNTHOS και η BASF αποτελούν, μεταξύ άλλων, σημαντικούς παίκτες της αγοράς EPS παγκοσμίως (βλ. έρευνα της QYResearch Group, 'Expandable Polystyrene (EPS) Market 2019 Global Analysis, Opportunities And Forecast To 2022', <https://www.marketwatch.com/press-release/expandable-polystyrene-eps-market-2019-global-analysis-opportunities-and-forecast-to-2022-2019-01-25>).

⁸⁷ Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων (2004/C 31/03), παρ. 2: «Η Επιτροπή πρέπει να λαμβάνει υπόψη κάθε σημαντική παρακώλυση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού που ενδέχεται να προκληθεί από τη συγκέντρωση. Η δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης αποτελεί την κυριότερη μορφή αυτού του περιορισμού του ανταγωνισμού».

⁸⁸ Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων (2004/C 31/03), παρ. 5: «Σκοπός της παρούσας ανακοίνωσης είναι να παρασχεθούν οδηγίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή αξιολογεί τις συγκεντρώσεις, εφόσον οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις αποτελούν πραγματικούς ή δυναμικούς ανταγωνιστές στην ίδια σχετική αγορά. Στην ανακοίνωση οι εν λόγω συγκεντρώσεις θα αναφέρονται ως «οριζόντιες συγκεντρώσεις».

⁸⁹ Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των μη οριζόντιων συγκεντρώσεων (2008/C 265/07), παρ. 4: «Οι κάθετες συγκεντρώσεις αφορούν εταιρίες που λειτουργούν σε διαφορετικά επίπεδα της αλυσίδας εφοδιασμού. Για παράδειγμα,

74. Η Επιτροπή αξιολογεί κατά πόσον οι μεταβολές που επέρχονται λόγω της οριζόντιας συγκέντρωσης θα οδηγήσουν σε αποτέλεσμα σημαντικής παρεμπόδισης του αποτελεσματικού ανταγωνισμού, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης, καταργώντας σημαντικές ανταγωνιστικές πιέσεις σε μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, οι οποίες ως εκ τούτου θα έχουν αυξημένη ισχύ στην αγορά, χωρίς να καταφύγουν σε συντονισμό της συμπεριφοράς τους (επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς) μεταβάλλοντας τη φύση του ανταγωνισμού ούτως ώστε επιχειρήσεις που προηγουμένως δεν συντόνιζαν τη συμπεριφορά τους, τώρα είναι πολύ πιθανότερο να συντονίζονται και να αυξάνουν τις τιμές ή με άλλο τρόπο να βλάπτουν τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό.

75. Μια συγκέντρωση μπορεί επίσης να καταστήσει τον συντονισμό ευκολότερο, σταθερότερο ή αποτελεσματικότερο για τις επιχειρήσεις που συντόνιζαν τη συμπεριφορά τους και πριν από τη συγκέντρωση ιδίως ως αποτέλεσμα δημιουργίας ή ενίσχυσης συλλογικής δεσπόζουσας θέσης (επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς)^{90, 91}.

76. Ως προς την οριζόντια διάσταση, στις σχετικές αγορές: Α1) χονδρικής εμπορίας χημικών προϊόντων («trading»), Α2) διανομής βασικών χημικών προϊόντων («commodities»), Α3) διανομής ειδικών χημικών προϊόντων («specialties»), Β) χονδρικής πώλησης και διανομής ημιτέτοιμων πλαστικών φύλλων και Γ) παραγωγής και εμπορίας διογκώσιμης πολυστερίνης, η προτεινόμενη συναλλαγή δεν θα επιφέρει σημαντικές αλλαγές στη δομή τους και κατά συνέπεια δεν θα επηρεάσει το επίπεδο ανταγωνισμού, δεδομένου ότι τα μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση εταιριών στις επιμέρους σχετικές αγορές δεν κυμαίνονται σε υψηλά επίπεδα. Πιο συγκεκριμένα, η μεταβολή του μεριδίου αγοράς που θα επέλθει από την εξεταζόμενη εξαγορά θα είναι για τις αγορές διανομής βασικών χημικών προϊόντων [0-5]% και διανομής ειδικών χημικών προϊόντων [0-5]%. Για την αγορά εμπορίας/διανομής ημιτέτοιμων πλαστικών φύλλων [10-15]% ενώ για την αγορά της διογκώσιμης πολυστερίνης η μεταβολή θα είναι οριακή ([0-5]%). Οι μεταβολές αυτές θεωρούνται μικρές και δεν είναι ικανές να επιφέρουν σημαντική μεταβολή της δομής των αγορών και παρεμπόδιση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού.

όταν ο κατασκευαστής ενός συγκεκριμένου προϊόντος (η «επιχείρηση δραστηριοποιούμενη σε αγορά προηγούμενης οικονομικής βαθμίδας») συγχωνεύεται με ένα από τους διανομείς του (η «επιχείρηση δραστηριοποιούμενη σε αγορά επόμενης οικονομικής βαθμίδας») υπάρχει κάθετη συγκέντρωση».

⁹⁰ Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων, ό.π. παρ. 22 και παρ. 23, σύμφωνα με την οποία η Επιτροπή αξιολογεί κατά πόσον οι μεταβολές που επέρχονται λόγω της συγκέντρωσης θα οδηγήσουν σε οποιοδήποτε από τα αποτελέσματα αυτά (συντονισμένης ή μη συντονισμένης συμπεριφοράς) και κατά την αξιολόγηση της συγκεκριμένης πράξης μπορεί να κρίνεται σκόπιμο να εξετασθούν και οι δύο περιπτώσεις επιπτώσεων.

⁹¹ Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές, ό.π. παρ. 40 επ. και Μ. Rosenthal/S. Thomas, European Merger Control, 2010, σελ. 133 επ.

77. Επιπροσθέτως, κατά τα προεκτεθέντα, ασκείται πραγματικός ανταγωνισμός από έναν σημαντικό αριθμό ανταγωνιστριών επιχειρήσεων με αποτέλεσμα να υφίστανται ανταγωνιστικές πιέσεις και κατά συνέπεια υφίστανται σημαντικές εναλλακτικές δυνατότητες επιλογής. Συνεπώς, η εξεταζόμενη συγκέντρωση δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις εν λόγω σχετικές αγορές.

78. Οι μη οριζόντιες συγκεντρώσεις δεν συνιστούν απειλή για τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό, εκτός εάν η επιχείρηση που προκύπτει από τη συγκέντρωση διαθέτει σημαντική ισχύ σε μία τουλάχιστον εκ των σχετικών αγορών⁹². Στην υπό κρίση υπόθεση αξιολογούνται κάθετες επιπτώσεις της υπό εξέταση πράξης στην αγορά χονδρικής πώλησης και διανομής EPS στην οποία ο όμιλος RAVAGO ενεργεί ως δυνητικός προμηθευτής της εξαγοραζόμενης και η τελευταία ως δυνητικός αγοραστής της εξαγοραζουσας. Ειδικότερα, αξιολογείται κατά πόσο η υπό εξέταση γνωστοποιηθείσα πράξη έχει ως αποτέλεσμα τον αντι-ανταγωνιστικό αποκλεισμό από την αγορά υφιστάμενων ή δυνητικών ανταγωνιστών, ιδίως μέσω της δυσχέρασης ή εξάλειψης της πρόσβασης αυτών σε εισροές, με συνέπεια να μειώνεται με τον τρόπο αυτό η ικανότητα και τα κίνητρα των εν λόγω εταιριών να ανταγωνισθούν στην αγορά.

79. Όπως προαναφέρθηκε, δεδομένου του πολύ μικρού μεριδίου ([0-5]%) της εξαγοραζόμενης στην καθέτως συνδεδεμένη αγορά χονδρικής πώλησης και διανομής EPS στην υπό κρίση υπόθεση, η εν λόγω συγκέντρωση δεν αναμένεται να έχει δυσμενείς ανταγωνιστικές επιπτώσεις στην αγορά.

80. Συμπερασματικά, ως αποτέλεσμα της παρούσας συγκέντρωσης δεν θα επέλθει ουσιαστική μεταβολή στη διάρθρωση των σχετικών αγορών, τον πραγματικό ή δυνητικό ανταγωνισμό και τις εναλλακτικές δυνατότητες επιλογής προμηθευτών και επομένως εκτιμάται ότι η υπό κρίση συγκέντρωση δεν αναμένεται να επηρεάσει αισθητά ή να περιορίσει τον ανταγωνισμό.

⁹² Βλ. αποφάσεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής Μ.1157, υπόθεση Skanska/Scancem, σκ. 69, 78, Μ.4314, Johnson/Pfizer, σκ. 122-123, Μ.5005, GALP/EXXONMOBIL, σκ. 62 και Μ.4494, EVRAZ/HIGHVELD, σκ. 94, 97. Βλ. αντίθετα απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής Μ.3943, S.Gobain/BPB, σημείο 45, 48. Στην υπόθεση αυτή ο μεν προμηθευτής BPB των προϊόντων γύψινων σανίδων κατείχε μερίδιο αγοράς περίπου 40-50%, ενώ στην κάθετη συναφή αγορά της διανομής οικοδομικών υλικών στη Γαλλία ο διανομέας S. Gobain διέθετε μερίδιο κάτω από 25%. Θεωρήθηκε ότι σε καμία αγορά - προηγούμενης ή επόμενης οικονομικής βαθμίδας - δεν υπήρχε σημαντική ισχύς κανενός εκ των δύο εμπλεκόμενων, με αποτέλεσμα στην αγορά προηγούμενης βαθμίδας-προμήθειας να υπάρχει επαρκής ανταγωνισμός μεγάλων διεθνών ομίλων, στους οποίους θα μπορούσαν να στραφούν οι πελάτες, σε περίπτωση άρνησης πώλησης εκ μέρους της BPB (βλ. σκ. 55-57, 59, 65). Βλ. επίσης απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής Μ.3231, PREEM/SCANDINAVISKA, σκ. 24-25, όπου θεωρήθηκε ότι τα χαμηλά μερίδια αγοράς σε όλες τις σχετικές αγορές (κάτω του 25%) συνηγορούσαν υπέρ της απουσίας κάθετων επιπτώσεων εκ της εν λόγω συγκέντρωσης. Βλ. τέλος και απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής Μ.4723, ENI/EXXON MOBIL, σκ. 30.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού σε Τμήμα, αποφάσισε ομοφώνως και σε φανερή ψηφοφορία:

«εγκρίνει, κατ' άρθρο 8 παρ. 3 του ν. 3959/2011, την από 25.1.2019 (αριθμ. πρωτ. 624) γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση που αφορά στην απόκτηση ελέγχου από την εταιρία με την επωνυμία «RAVAGO CHEMICALS S.A.» της εταιρίας με την επωνυμία «ΔΡ. Δ. Α. ΔΕΛΗΣ Α.Ε.», δεδομένου ότι η εν λόγω συγκέντρωση, παρότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 1 του άρθρου 6, δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επιμέρους αγορές στις οποίες αφορά».

Η απόφαση εκδόθηκε την 21η Μαρτίου 2019.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η Προεδρεύουσα
ANNA NAKOY

Αριθμ. πρωτ. 574

Διαβιβάζεται η 681/2019 απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού σε Τμήμα για δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 7 Οκτωβρίου 2019

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού
ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΙΑΝΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στο Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

A. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

B. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα	Ιστότοπος: www.et.gr
ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054	Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: helpdesk.et@et.gr
ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ	Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: webmaster.et@et.gr
Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)	Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: grammateia@et.gr
Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)	
Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)	
Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30	

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

